
konvergencie
medzinárodný festival komornej hudby 2026
klarisky koncertná sieň / dom albrechtovcov / dom hudby / primaciálny palác
bratislava
14—18 / 10 / 2026

festival sa koná pod záštitou primátora
hlavného mesta SR bratislavy **matúša valla**

za nezištnú finančnú pomoc festivalu ďakujeme

bill & marilyn simmons
carl & catherine edwards
dana & marián hlavačka

Realizované vďaka Program podpory BKIS

hlavní partneri

BRATISLAVA

ZSE

NADÁCIA VÚB

NADÁCIA TATRA BANKY

partneri

soza

ALBRECHT FORUM

GMB Galéria mesta Bratislavy Bratislava City Gallery

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

ZUŠ ĽUDOVÍT A RAJTERA

AUTOPOLIS

EMIL

BARZUZ ČERSTVÁ KÁVA

Ateliér Papaver

Bioplant

mediálni partneri

SR | rádio DEVÍN

SR | rádio_FM

SR | rádio PATRIA

tasr

DENNÍK N

Hudobný život

CITYLIFE.SK ČO SA DEJE V BRATISLAVE A OKOLÍ

in.ba

aktuality.sk

OPERA SLOVAKIA

NOVÝ POPULÁR

HUDBA.SK To je hudba!

RADIO SUITA

.týždeň

konvergencie

hlavný usporiadateľ a producent / main organizer and producer

konvergencie – **spoločnost pre komorné umenie**
convergence – society for chamber arts

prehľad programu festivalu

14 / 10 / 2026 / 18:00 / dom albrechtovcov

ľudovít rajter – obyvateľ panónie / diskusia s hudbou

michal hvorecký, adrian rajter, anton popovič / sperger duo: filip jaro, xénia jarová

15 / 10 / 2026 / 11:00 & 16:00 / dom hudby

aké práva má (moja) hudba? / seminár so SOZA

pre autorov hudby, používateľov a interpretov

peter lipa / marián jankovič / zuzana koláriková

16 / 10 / 2026 / 12:30 / galéria mesta bratislavy & bistro emil

koncert pri sviečkovej (na smotane) / lunch koncert

požoň sentimentál: ľubomír burgr, husle / boris lenko, akordeón / marek piaček, flauta / peter zagar, klavír

16 / 10 / 2026 / 19:00 / klarisky

slovenská a žiadna iná

skladateľská súťaž konvergencií / výber z diel laureátov 2021—2025

kubizna – fóra – štefunko – lučenič – blažek

ivica gabrišová, flauta / albín blaho, branislav dugovič, ronald šebesta, klarinet, basklarinet
michaela hrubá, ján kružliak ml., husle / matej michalec, viola / branislav bielik, andrej gál, jozef lupták, violončelo
romana uhlíková, kontrabas / radka kováčová, zuzana manera biščáková, nora skuta, klavír

— barbora tomášková & rozália miklášová / premiéra

dorminal II, easy listening doom / martin burlas & peter zagar

konvergencie

bez bariér

17 / 10 / 2026 / 17:00 / klarisky

bratislavská noc komornej hudby 1 / kodály – rajter – bartók

— zoltán kodály: duo pre husle a violončelo, op. 7 (výber)
— ľudovít rajter: suita pre sólové husle
quattro invenzioni per oboe, clarinetto e fagotto
— béla bartók: „bartók's circle" (výber zo 44 duet pre 2 huslí sz. 98)
— ľudovít rajter: sláčikové kvarteto č. 2

milan paľa, husle / jozef lupták, violončelo
albrecht trio: matúš veľas, hoboj / jozef eliáš, klarinet / peter kajan, fagot
v4 string quartet: miranda liu (USA/HU), 1. husle / daniel rumler (SK), 2. husle
tomáš krejbich (CZ), viola / bartosz koziak (PL), violončelo

rajter 120

17 / 10 / 2026 / 19:00 / klarisky

bratislavská noc komornej hudby 2 / rajter – schmidt – albrecht – dohnányi

— ľudovít rajter: rondo romantico as dur pre husle a klavír
fantázia na dve témy z opery nížina pre sólové violončelo
foxtrot, tango, valčík
— franz schmidt: romanca pre klavír
— alexander albrecht: andante amoroso pre sláčikové trio
— ernő dohnányi: klavírne kvinteto č. 1 c mol

milan paľa, jakub lukáč, husle / martin ruman, viola / jozef lupták, violončelo / katarína paľová, klavír
požoň sentimentál: ľubomír burgr, husle / boris lenko, akordeón / marek piaček, flauta / peter zagar, klavír

18 / 10 / 2026 / 16:00 / primaciálny palác

hudba pre zvedavé uši / koncert pre deti a rodičov

rajter – charpentier – händel – bach – mozart – satie

orchester mladých a spevácky zbor zuš ľudovíta rajtera
margaréta vargicová, soprán / jozef lupták, violončelo / kristína pupáková, klavír
angela vargicová, zbormajsterka / anton popovič, dirigent

18 / 10 / 2026 / 19:00 / klarisky

rajter, dohnányi, brahms: kvartetá / záverečný koncert

— ľudovít rajter: sláčikové kvarteto č. 1 e dur
— ernő dohnányi: sláčikové kvarteto č. 2 des dur, op. 15
— johannes brahms: klavírne kvarteto č. 1 g mol, op. 25
v4 string quartet: miranda liu (USA/HU), 1. husle / daniel rumler (SK), 2. husle
tomáš krejbich (CZ), viola / bartosz koziak (PL), violončelo
daniel rumler, husle / martin ruman, viola / jozef lupták, violončelo / nora skuta, klavír

„V hudbe som vždy našiel útechu a radosť.“

ľudovít rajter

Domáce koncerty u Rajterovcov boli pre mňa jednou z formujúcich skúseností počas štúdií, ako aj na začiatku mojej koncertnej činnosti. Som nesmierne vďačný za to, že môj priateľ Adrian spolu so svojou mamou, pani Rajterovou, boli ochotní otvoriť svoj dom mladým ľuďom a takýmto stretnutiam. Stretávali sme sa väčšinou neskoro popoludní, často v malom počte, avšak každý z prítomných mal hlboký záujem a lásku k hudbe. Bolo to o hudbe, o stretnutiach, o rozhovoroch, o komunite, ktorá bola pre nás taká dôležitá. A pre mňa to bola cenná skúsenosť – obohrať si repertoár pred tými najpovolanejšími, pri ktorých som si bol istý, že dostanem pravdivú a dôležitú spätnú väzbu: čo bolo dobré, čo ponechať či ďalej rozvíjať a na čom ešte popracovať. Bez náznaku posudzovania či stresu alebo nebodaj napätia. Láska k hudbe a k spôsobu jej interpretácie a komunikácie bola prvoradá. Hrať to pred naším najvýznamnejším dirigentom, žijúcou legendou, bolo pre mňa nielen poctou a radosťou, ale aj veľkou zodpovednosťou. Miestami väčšou než na samotnom koncerte. Bola to súčasť môjho dozrievania a zároveň proces ešte hlbšieho hľadania tej najlepšej interpretácie a porozumenia konkrétnemu dielu.

Naozaj vzácne momenty, ktoré sa zapísali hlboko do môjho vnútra.

Teraz si pripomíname umelecký život a tvorbu Dr. Rajtera a prinášame spolu s ním tvorbu skladateľov, ktorí ovplyvnili jeho umelecké nasmerovanie a od čias jeho štúdií mu pomáhali rozvíjať sa. Tento človek stretol Bartóka? Študoval u Dohnányiho a Schmidta? Dokonca Dohnányi pomohol rozbehnúť jeho kariéru – tak, ako jemu zas pomohol Brahms? Kodály študoval jeho partitúry? Poznal ľudí, ktorí osobne poznali Brahmsa? Pre mňa je to zázrak, že tento človek žil v Bratislave, ovplyvňoval a tvoril našu hudobnú kultúru a aj vďaka nemu sme boli a sme súčasťou tohto hudobne neskutočne bohatého regiónu – od Budapešti cez Viedeň až po Prahu. Mňa to napĺňa tichou radosťou a pokornou hrdosťou – ak také slovné spojenie vôbec existuje.

Pred dvadsiatimi rokmi sme si pripomenuli storočnicu Ľudovíta Rajtera. Dnes pokračujeme ďalej, s inými dielami, širším dramaturgickým záberom a kontextom.

A taktiež s nastupujúcou generáciou slovenských skladateľov či s tými, ktorí, podobne ako ja, Dr. Rajtera ešte zažili (Zagar, Burlas), alebo tými, pre ktorých dokonca osobne komponoval (Požoň sentimentál). Je to festival výročí – neopomenieme ani 70. výročie založenia ZUŠ, ktorá nesie jeho meno – pripomenieme si ho na samostatnom koncerte pre deti.

A toto všetko bez podpory FPU, priatelia! Ďakujem svojim spolupútnikom v tíme, ktorí sú ochotní pracovať v skromnejších a neistejších podmienkach než obyčajne, a umelcom, ktorí hrajú za nižšie honoráre.

Ďakujem publiku, ktoré si kupuje lístky, a ďakujem všetkým podporovateľom, ktorí nám pomohli fungovať aj v čase nekompetentných lídrov rezortu kultúry. Pretože autentická kultúra a umenie, ktoré prinášajú krásu aj v časoch neistoty, prežijú aj nekompetentných a zlých ľudí.

jozef lupták

ľudovít rajter (1906 — 2000)

Ľudovít Rajter sa narodil 30. júla 1906 v Pezinku a zomrel 6. júla 2000 v Bratislave. Hudobné vzdelanie získaval najprv u svojho otca Ľudovíta Rajtera st. (1880 — 1945) a od roku 1915 na Mestskej hudobnej škole v Bratislave u Alexandra Albrechta. V rokoch 1916 — 1924 zároveň študoval na Evanjelickom lýceu v Bratislave a v rokoch 1920 — 1924 navštevoval Hudobnú školu pre Slovensko, kde sa venoval hre na klavíri pod vedením Frica Kafendu a hre na violončele u Rudolfa Rupníka. V štúdiu pokračoval v rokoch 1924 — 1929 na Vysokej hudobnej škole vo Viedni; kompozíciu študoval u Franza Schmidta a Josepha Marxa, dirigovanie u Clemensa Kraussa a Alexandra Wunderera a hru na violončele u Friedricha Buxbauma a Rudolfa Hindemitha. Štúdium kompozície si následne prehĺbil na Majstrovskej škole Vysokej hudobnej školy Franza Liszta v Budapešti pod vedením Ernő Dohnányiho.

Počas štúdií účinkoval na početných komorných koncertoch ako violončelista i klavirista.

Prvé vystúpenie s orchestrom bratislavského Radiojournalu absolvoval 27. decembra 1929 a v roku 1931 dvakrát vystúpil s Bratislavským symfonickým orchestrom v Redute. V rokoch 1929 — 1933 vyučoval hudobnú teóriu a hru na violončele na Mestskej hudobnej škole v Bratislave a zároveň pôsobil ako asistent Clemensa Kraussa na letných dirigentských kurzoch v Salzburgu.

Dňa 4. januára 1932 po prvý raz dirigoval v Maďarskom rozhlase, a to orchester Kráľovskej opery v Budapešti. Po ďalších dirigentských vystúpeniach v rokoch 1932 — 1933 sa stal prvým dirigentom Maďarského rozhlasu, kde pôsobil v rokoch 1934 — 1944. Zároveň stál od roku 1935 na čele mužského zboru Maďarských železníc Dunakeszi MÁV „Magyarság", s ktorým účinkoval na množstve verejných i rozhlasových koncertov a priviedol ho k víťazstvám na celonárodných zborových súťažiach.

V roku 1936 mu New York College of Music udelila čestný doktorát „za významné profesionálne zásluhy a mimoriadne úspechy v oblasti hudobného vzdelávania"; ocenenie súviselo s jeho pedagogickou činnosťou na salzburských kurzoch.

V rokoch 1939 — 1944 vyučoval orchestrálnu prax a komornú hru na Vysokej hudobnej škole Franza Liszta v Budapešti, od roku 1941 vo funkcii profesora. V roku 1943 bol spolu s Ernő Dohnányim prvým dirigentom Symfonického orchestra Maďarského rozhlasu.

Popri umeleckej činnosti bol od roku 1941 riaditeľom Budínskej hudobnej akadémie.

Po návrate do Bratislavy pôsobil v rokoch 1946 — 1949 ako šéfdirigent Symfonického orchestra Československého rozhlasu. V rokoch 1948 — 1949 bol členom Prípravného výboru Slovenskej filharmónie a 27. októbra 1949 dirigoval prvý koncert novozaloženého orchestra. V Slovenskej filharmónii pôsobil ako prvý dirigent až do roku 1976 a v spolupráci s ňou pokračoval aj v 80. a 90. rokoch 20. storočia. V rokoch 1968 — 1977 bol po druhý raz šéfdirigentom Symfonického orchestra Československého rozhlasu v Bratislave.

V roku 1949 stál pri zrode Vysokej školy múzických umení v Bratislave, na ktorej až do roku 1974 vyučoval dirigovanie a komornú hudbu. V rámci rehabilitačných konaní bol v roku 1991 vymenovaný za profesora dirigovania VŠMU.

Rajterova umelecká a pedagogická činnosť mala výrazný medzinárodný rozmer. V roku 1966 bol vedúcim pedagógom majstrovských dirigentských kurzov Letnej akadémie Mozarteum v Salzburgu, v rokoch 1968 — 1969 pôsobil ako hosťujúci dirigent Rozhlasového symfonického orchestra v Bazileji. Ako hosť účinkoval na čele viacerých popredných európskych orchestrov. V rokoch 1983 — 1992 viedol Orchester Slovenskej hudobnej mládeže. Roku 1991 sa stal čestným šéfdirigentom Symfonického orchestra Savaria v Szombathelyi a v roku 1994 viedol majstrovské kurzy dirigovania v talianskom Orviete. Bol tiež členom porôt medzinárodných dirigentských súťaží (Budapešť, Praha, Viedeň).

Posledné koncerty so Slovenskou filharmóniou absolvoval v roku 1998; o rok neskôr ho orchester vymenoval za svojho čestného šéfdirigenta. Jeho posledný koncert sa uskutočnil 23. septembra 1999 so Štátnym komorným orchestrom Žilina a zazneli na ňom diela Franza Schuberta, Felixa Mendelssohna Bartholdyho a Josepha Haydna.

Počas pôsobenia v Maďarskom rozhlase uviedol Rajter diela viac než stotridsiatich maďarských skladateľov a stal sa významným interpretom najmä tvorby Ernő Dohnányiho, Bélu Bartóka a Zoltána Kodálya. Budapeštianskemu publiku však predstavoval aj diela slovenských skladateľov Eugena Suchoňa, Alexandra Moyzesa a Alexandra Albrechta. Na festivale Pražská jar v roku 1948 uviedol s Českou filharmóniou a sólistom Emilom Baumom vo svetovej premiére *Koncert pre klavír a orchester č. 3* Dariusa Milhauda. Na čele Symfonického orchestra Československého rozhlasu v Bratislave, Slovenskej filharmónie i ďalších orchestrov doma a v zahraničí pravidelne uvádzal tvorbu slovenských autorov. Vo svetových premiérach dirigoval početné diela Jána Cikkera, Dezidera Kardoša, Ota Ferenczyho, Ladislava Holoubka, Šimona Jurovského, Alexandra Moyzesa, Eugena Suchoňa, Pavla Šimaia a Jána Zimmera.

Popri dirigentskej a pedagogickej činnosti sa Rajter venoval aj kompozícii. K jeho orchestrálnym dielam patria *Sinfonietta* (venovaná Slovenskej filharmónii), *Divertimento*, *Suite symphonique*, *Impressioni rapsodiche* a balet *Prešporský majáles*. V oblasti komornej hudby vytvoril dve sláčikové kvartetá, dve dychové kvintetá, skladby pre sólové violončelo a sólové husle, Sonátu pre kontrabas a klavír a ďalšie diela. Jeho tvorba zahŕňa tiež piesne, zbory, úpravy ľudových piesní a inštruktívne skladby. Zoznam diel je dostupný na stránke www.hc.sk.

Za svoju umeleckú a pedagogickú činnosť získal Ľudovít Rajter množstvo domácich i zahraničných ocenení. V roku 1949 mu bola udelená Cena mesta Bratislavy, v roku 1971 Cena Zväzu slovenských skladateľov a v roku 1987 Zlatý erb hudobného vydavateľstva OPUS. Roku 1989 získal titul národný umelec. V roku 1994 mu udelili Cenu primátora Bratislavy a Cenu Bartók-Pásztory, v roku 1996 Cenu Jána Levoslava Bellu a v roku 1997 Rad Ľudovíta Štúra I. triedy a Čestný kríž pre vedu a umenie Rakúskej republiky I. triedy. V roku 2005 bol zapísaný do Zlatej knihy Slovenského ochranného zväzu autorského. Posmrtne mu bol v roku 2007 udelený Pribinov kríž I. triedy a v roku 2011 Cena Fra Angelico.

adrian rajter, 2026

dom **albrechtovcov**
albrecht house

18:00

14 / 10 / 2026

ľudovít rajter, obyvateľ panónie

diskusný večer s hudbou

hostia adrian **rajter** / anton **popovič**
moderuje michal **hvorecký**

hudobný program

ľudovít rajter (1906—2000)
sonáta pre kontrabas a klavír (1962—1963) / **sonata for double bass and piano**

I. moderato
II. presto
III. andante sostenuto
IV. allegro vivace

sperger duo
filip jaro / kontrabas / double bass
xénia jarová / klavír / piano

trvanie: 60 min

obyvateľ panónie

„Žijeme v časoch, keď sa pretvárajú duše, synu.“

pani baradlayová v románe móra jókaiho synovia človeka s kamenným srdcom

„Na jar roku 1942 sa môj otec rozhodol, že nás bude učiť maďarčinu… nádvorie za súmraku, otvorené okná s jasne červenými muškátmi v smaltovaných kvetináčoch v tvare bobúľ. Sestra a ja sedíme na nízkej drevenej lavici, naproti nám sedí otec vo vŕzgajúcom prútenom kresle; zrazu prudko zdvihol hlavu, pravdepodobne preto, že sa snehová vločka usadila na stránke jeho otvorenej knihy. ‚Hull a hó,‘ povie. ‚Opakujte po mne: hull a hó.‘ To znamená: sneží. Meteorologická veta, prvá veta, ktorú som sa naučil po maďarsky, sa vznášala nad mojím panónskym detstvom ako názov chytľavej balady.“

danilo kiš: skladisko (Belehrad, 1995)

Jeden z najkrajších výhľadov na Panóniu sa naskytne z okna vagóna, len čo prestúpite v Parndorfe (Ort) do vlaku smer Eisenstadt, do jednej z mála súprav v strednej Európe so zastávkami na znamenie. Ohluší vás kvílenie v dlhej šikmej zákrute, a ak neskoro stlačíte gombík, ak nesignalizujete výstup rušňovodičovi, máte v najbližšej obci smolu.

Spoj sa dokonca volá Pannoniabahn, posledný úsek historického spojenia Prešporok – Šopron, ktoré jazdilo od roku 1897. Tridsaťkilometrová trasa dnes trvá tridsaťpäť minút, čo sa mi vidí ako správna panónska rýchlosť, či skôr pomalosť. Pretože pohľad na rovinu až po obzor, na zdanlivo nekonečnú stepnú krajinu, na Viedenskú kotlinu alebo aj Malú uhorskú nížinu, ktorý sa vám otvoril navôkol, si chcete vychutnať naplno.

Mňa scenéria vždy znova napĺňa úžasom. Rovina v lete rozpálená čoraz silnejším slnkom, v zime často ponorená do skorého súmraku a temer každodennej rannej hmly, rozsiahle trstinové plochy, odlesk čoraz plytšej hladiny Neziderského jazera v diaľke, neraz aj súvislý biely povlak solí. Bicykle, člny, vidiecke obchody, kone, sporadické volské záprahy, vlakové závory, vinohradníci a ich rozprávky. Uprostred leta vždy na lúkach zakvitne vzácna, chocholíkovito rozkonárená fialová astra panónska. Hnacou silou mojich úvah sa stáva pohyb v priestore pomaličky miznúcej krajiny ako z melancholických fotografií modernistu Andrého Kertésza, ako z príbehov Danila Kiša, z diel Györgyho Sebestyéna či z magickej panónskej mytológie Miklósa Mészölyho.

Pritlačím čelo na chladné sklo a upieram zrak aj na oblohu. Okolitá príroda s mokraďami, lúkami a slaniskami sa stala domovom pre viac ako dvesto druhov vtákov a slúži aj ako kľúčová zastávka na ich európskych migračných trasách. Najradšej by som vystúpil a zblízka pozoroval bleskurýchle vážky so sklovitými krídlami, stromové žaby vo vŕbových húštinách a vtáky v šepkajúcich trstinách.

Keď odtiaľto kedysi pradávno ustupovalo more a strácalo slanosť, nížina sa postupne menila na močaristú krajinu. Početné jazerá, vtedy ešte bohato zásobované vodou z hôr, občas pretekali a vytvárali rieky, ktoré sa spájali do tokov ako Dunaj. Podľa Václava Cílka tvorbu krajiny dokončili chladné prudké vetry doby ľadovej, ktoré sem priniesli cenný materiál pre spraše a úrodnú černozem.

Panónia sa podľa niektorých začína pri Floridsdorfe a končí sa tesne pred srbským Novým Sadom. Podľa iných sa tiahne od moravských Napajedel a Hustopečí južne od Brna a tiež od Galanty a Rusoviec cez Burgenland a Viedenskú kotlinu, jazero Balaton, Východné Štajersko a Korutánsko až po Slovinsko, Chorvátsko a podunajské Srbsko. Svet medzi stredným Dunajom a Sávou.

Považujem za veľké šťastie našej kultúry a krajiny, že Panónia, jeden z najrozmanitejších a pritom najmenej docenených regiónov Európy, zasahuje aj k nám. Tisícročia sa tam stretávali kultúry, ríše a ľudské príbehy.

Štyridsať percent slovenského územia tvoria nížiny. Karpatské hory majú celkom inú mentalitu ako Podunajsko, nejde len o geografické hranice, ale aj o ľudské rozdiely, inú skúsenosť s krajinou, inú historickú a kultúrnu pamäť. My na Slovensku nie sme len horali, ale aj obyvatelia Panónie ako Ľudovít Rajter, ročník 1906, ktorý od predkov zdedil skôr rozmanitú kultúrnu ako jedinú národnú identitu. Jeho rodný Pezinok sa volal aj Bösing a Bazin.

Znalec regiónu a jeho dejín Moritz Csáky hovorí v súvislosti s Panóniou o polyfónii identít. Aj viacjazyčný Rajter doma najprv počul nemčinu a maďarčinu a svoje meno písal aj po nemecky Ludwig a po maďarsky Lajos. Prvú počul od mamy Brahmsovu *Uspávanku*: *„Guten Abend, gut´ Nacht, mit Rosen bedacht, mit Näglein besteckt, schlupf´ unter die Deck´!“* Takto skoro sa malého Lajosa dotkol Chlapcov zázračný roh, ktorý ovplyvnil celé generácie hudobných skladateľov.

Panónia označuje historickú oblasť v strednej Európe a pôvodne názov rímskej provincie. Rimania dobyli veľké časti obrovskej geografickej kotliny medzi Alpami, Karpatmi a strmým chorvátskym pobrežím. Prečo nazvali oblasť takto, nevieme. Historik Cassius Dio v *Rímskych dejinách* uvádza, že slovo pochádza z latinského výrazu pre handru a posmešne označovalo biedne oblečenie miestnych. Panónci podľa neho viedli *„najúbohejší život, pretože nemajú ani dobrú pôdu, ani priaznivé podnebie a nepestujú ani olivy ani víno, keďže väčšinu roka u nich vládne najkrutejšia zima“*.

Rímsku ríšu chránil na severe v dĺžke štyristodvadsať kilometrov Limes Pannonicus od rakúskej pevnosti Klosterneuburg až po Belehrad. Od čias cisára Augusta (27 pred n. l. — 14 n. l.) zabezpečovali rímske posádky ochranu panónskych provincií, ktoré patrili medzi najdôležitejšie a najnepokojnejšie v ríši. Sťahovanie národov stále viac ohrozovalo bezpečnosť impéria v pohraničí. Okrem Dunaja zabezpečoval ochranu systém strážnych veží prepojených kvalitnými cestami, po ktorých sa dalo jazdiť v každom ročnom období. Keď sa veziete po pôvodnej Landstrasse z Viedne do Bratislavy, na dlhých úsekoch idete pôvodnou rímskou trasou.

O Rimanoch sa hovorí, že nedokázali žiť v krajine, kde nedokázali dopestovať víno. Tieto úrodné stepi sa stali obilnicou Rímskej ríše a takisto vinicami a domovom mnohých osadníkov. Panónia prekvitala a stala sa taviacim kotlom kultúr. V nížinách a pozdĺž tokov veľkých riek ako Dunaj a Tisa vznikli významné mestá aj obchodné cesty.

Časy sa však menili. Rímska ríša sa rozpadla a Huni, Ostrogóti a Avari prichádzali a odchádzali. Stepní jazdci, ako Tatári, radi plienili a ich sídla ležali zásadne na rovinách, pretože v stepi sa cítili bezpečne a doma, no báli sa lesov.

Hranice Panónie sa posúvali ako piesok v presýpacích hodinách. V 9. storočí sa oblasť čiastočne stala súčasťou Veľkomoravskej ríše a neskôr Uhorského kráľovstva. Začala sa nová éra jazykov, kultúry a obchodu, a mestá ako Ostrihom či Székesfehérvár (Stoličný Belehrad) opäť prekvitali.

Keď sa Osmanská ríša rozširovala na západ, Panónia sa stala spornýmpohraničným územím medzi kresťanskou Európou a islamským východom. Turci obliehali mestá ako Eger a Szigetvár.

V priebehu storočí sa vplyvy rôznych náboženstiev a kultúr prepojili do svojráznej identity. Panónia si vyvinula vlastnú kultúru a tradície, kde sa príbehy odovzdávali z generácie na generáciu. Až dejiny dvadsiateho storočia znamenali dramatický obrat. Dve svetové vojny a rozpad habsburskej monarchie,

neskôr železná opona priniesli nepredstaviteľné zmeny. Panónia sa rozdelila na viacero štátov a mnohí ľudia nútene opustili svoju vlasť.

Súčasné hranice klamú. Panónia ako oblasť prirodzene spájala strednú Európu s Balkánom. Priestor medzi dnešnými veľkomestami Viedeň, Bratislava, Budapešť, Ľubľana, Záhreb a Belehrad kedysi charakterizovali multikultúrne spoločnosti. Tí, ktorí napriek všetkému prežili a zostali, si však kde-tu zachovali svoju pestrú zmiešanú identitu a mnohí aj viacjazyčnosť. *„… aby bol príbeh pravdivý spôsobom, o akom sníva jeho autor, musel by byť vyrozprávaný po rumunsky, ukrajinsky, maďarsky alebo v jazyku jidiš; no najskôr asi zmesou všetkých týchto jazykov,"* napísal Danilo Kiš výstižne o svojom rodisku v poviedke *Nôž s rukoväťou z ružového dreva*.

Panóniu tvoria aj ruiny občianskej vojny v Chorvátsku a Srbsku či opustené priemyselné stavby v Burgenlande, sakrálne budovy pri esterházyovských sídlach aj súčasná architektúra nových predražených radových nájomných domov pri Neziderskom jazere.

Dá sa dnes Panónia presne lokalizovať, alebo je to už iba minulosť, mýtus či emócia? Podľa mňa sa v rozľahlom regióne, ktorého hranice pred dvoma tisícročiami vytýčili Rimania, stále prejavuje – napriek storočiam odlišného politického vývoja – veľa spoločných čŕt. A to najmä v hudbe a v kuchyni. Panónia totiž dokáže spojiť Podunajsko aj bosnianske hory, chute maďarských kočovníkov aj Jadranské more, všeličo od džunglí dunajských lužných lesov po vulkanickú krajinu poznačenú toľkými zlomami. Zvyky, kultúrne poklady, remeslá, ale aj kulinárstvo svedčia o vzájomnej výmene medzi národmi, ktorá pretrvala aj v piesňach a hrncoch.

Panónia naďalej existuje ako myšlienka, ako mýtus a zároveň ako životný priestor pre viac ako deväť miliónov ľudí. Má potenciál pre budúci kultúrny vývoj ako spoločenstvo so spoločným osudom v krásnej, ale ohrozenej krajine. Klimatická podobnosť regiónu – čoraz horúcejšie letá a stále miernejšie suché zimy – ako aj geologická zvláštnosť rozsiahlych nížin s viacerými miernymi vyvýšeninami spoľahlivo vyvolávajú silné emócie. Aj vo mne.

Vo vlaku do Eisenstadtu si vždy spomeniem na starý kameňolom pri St. Margarethen (bez gýčových letných opier), na drsné kamenné terasy a pôvodné pastviny aj na tamojšie múzeum sôch pod holým nebom, dedičstvo unikátnych sympózií, ktoré spájali východ a západ Európy, kým sa to ešte dalo. Nachádza sa tam aj nezvyčajný opustený dom pre umelcov z kameňa a betónu zo šesťdesiatych rokov minulého storočia (architekt Johann Georg Gsteu). Keď pri ňom stojím vo výške nad okolím a hľadím do údolia Wulka s Vlčou riekou, cítim istú vnútornú, klimatickú a topografickú príbuznosť oblasti azda až s Afrikou, kam odtiaľto pravidelne odlietajú vtáky. Provincia ako krásna prázdnota medzi rušnými metropolami. V mierne členitej vinárskej krajine sa to počas letných nocí len tak hemží oneskorenými, omámenými navrátilcami z vinární, heuriger, a miestni tu na rozdiel odo mňa poznajú každý výmoľ.

Ako ma naučil rakúsky kuchár Max Stiegl, ktorý na slnečnej strane Panónie varí podľa receptov roľníkov z vresovísk (nazývaných Heanzen s ich typickým prízvukom s „ui", takže mama je muida a krv je bluid), základ dobrej a zdravej miestnej stravy tvoria obilie, kapusta, kukurica, uhorky, zemiaky a pór. A, samozrejme, fazuľa! Fazuľová kaša dodávala skoro ráno vinohradníkom silu na náročný pracovný deň. A pre dochutenie majoránka!

Panónia chutí podľa Stiegla ako terina z jahňacích mozgov, husacie žalúdky v smotanovej polievke a tiež halászlé alebo pstruh so špargľou priamo zo Seewinklu z najnižšieho bodu Rakúska.

Chute sa prepájajú podobne ako „crossing and re-crossing" melódií, ako Béla Bartók opísal hudobný folklór tohto regiónu, keď varoval pred utópiou čisto národnej hudby. Panónska a žiadna iná!

„Nenechajte sa oklamať," vyjadril sa haličský spisovateľ Joseph Roth o Rakúšanovi: *„katolícky Slovák mu je bližší ako protestantský Brandenburčan; Maďara pozná lepšie ako Sasa, Poliakovi rozumie viac ako Durínčanovi; a Čech je mu bližší ako Pomorančan."* Zostalo to tak až doteraz? V dobrej pamäti vzácnych rodín ako Rajterovci áno.

Keď počúvam hudbu Ľudovíta Rajtera, zaznávanú režimom práve pre panónsky kozmopolitný charakter, pre samozrejmé a suverénne hrdé stredoeurópanstvo, myslím na výhľad z okna vagóna Pannonia-bahn. Napriek pomalosti spoja často zabudnem stlačiť gombík a miniem zastávku, takže vystúpim na ešte krajšom mieste, ktoré som dosiaľ nepoznal. Vtedy si spomeniem na vetu, ktorú roku 1912 napísal Hermann Bahr v liste Rainerovi Mariovi Rilkemu o stave rakúsko-uhorskej monarchie, a ktorá, vidí sa mi, vystihuje aj dnešok. Naša *„dočasnosť sa stala chronickou"*.

michal hvorecký

galéria mesta bratislavy
& bistro emil

16 / 10 / 2026

12:30

koncert pri sviečkovej (na smotane)

lunch koncert

gastro zážitok pripravuje:
bistro emil

hudobný zážitok pripraví:
požoň sentimentál
ľubomír burgr / husle
boris lenko / akordeón
marek piaček / flauta
peter zagar / klavír

Koncerty pri sviečkach dnes možno navštíviť všelikde, my sme pre vás počas Konvergencií pripravili koncert pri sviečkovej – už tradične v bistre Emil pomenovanom po barónovi Mirbachovi. Ten mestu venoval svoj palác, aby v ňom zriadilo galériu! Súčasťou tohto nevšedného gastronomicko-umeleckého zážitku bude vystúpenie legendárneho malomestského komorného orchestra Požoň sentimentál. Jeho hudobníci s nostalgiou aj humorom oživujú genius loci starej Bratislavy.

Prineste si dobrú náladu a dobrú spoločnosť.

Dobrú chuť!

klarisky koncertná sieň
concert hall

19.00

16 / 10 / 2026

slovenská a žiadna iná

„Budúcnosť hudobného umenia my nevynútime ani žiadnym theoretisovaním ani žiadnym nepriestupným vymeriavaním hraníc a ciest pre pestovateľov umenia, lebo národnia hudba bude len výsledkom samorostlého historického vývinu.“

ján levoslav bella (Myšlienky o vývine národnej hudby a slovenského spevu, 1873)

Slovenská hudba bola od začiatku dramaturgickou konštantou Konvergencií. Preto festival v roku 2021 založil medzinárodnú skladateľskú súťaž pre autorov a autorky do 35 rokov s cieľom podporiť vznik a uvádzanie nových komorných diel. Počas piatich rokov pozvanie do poroty prijali osobnosti ako Jevgenij Iršai, Peter Zagar, Lukáš Borzík, Adrian Demoč, Jaroslav Šťastný, Irmgard Messin, Miloš Orson Štedroň, Nils Økland, Daniel Rumler, Ronald Šebesta, Branislav Dugovič, Ondrej Veselý a Nora Skuta. Diela laureátov zaznievajú v rámci programu Konvergencií a vďaka partnerstvám aj v zahraničí (PKF – Prague Philharmonia) a v Rádiu Devín. Do roku 2025 vzniklo vďaka súťaži 53 nových diel, piatkový program prináša výber z kompozícií laureátov – skladby Ľuboša Kubiznu, Mareka Fóru, Šimona Lučeniča, Adama Štefunka a Michaela Blažeka. Partnerom skladateľskej súťaže Konvergencií je Slovenský ochranný zväz autorský (SOZA). Medzi ocenenými v skladateľskej súťaži bola aj performerka, skladateľka a improvizátorka Barbora Tomášková. Na koncerte v Klariskách sa predstaví v duu so svojou sestrou, huslistkou Rozáliou Miklášovou. Pri tejto príležitosti uvedú novú kompozíciu pre zvukové objekty, husle a elektroniku. Večer uzavrie projekt *Dorminal, easy listening doom* Martina Burlasa a Petra Zagara.

skladateľská súťaž konvergencií / výber z diel laureátov 2021 — 2025

program

ľuboš **kubizna** (1991): **štruktúry** (2021)

ronald **šebesta** / klarinet / clarinet
michaela **hrubá** / husle / violin
andrej **gál** / violončelo / cello
nora **skuta** / klavír / piano

marek **fóra** (2001): **broken toccata** (2022)

ivica **gabrišová** / flauta / flute
andrej **gál** / violončelo / cello
radka **kováčová** / klavír / piano

šimon **lučenič** (1990): **la conversación** (2022)

michaela **hrubá** / husle / violin
matej **michalec** / viola / viola
jozef **lupták** / violončelo / cello

adam **štefunko** (1997): **repulsion** (2023)

albín **blaho** / klarinet / clarinet
ján **kružliak** ml. / husle / violin
branislav **bielik** / violončelo / cello
zuzana **manera bišťáková** / klavír / piano

michael **blažek** (1992): **apathy x** (2025)

branislav **dugovič** / klarinet / basklarinet / clarinet / bass clarinet
romana **uhlíková** / kontrabas / double bass

barbora tomášková & **rozália miklášová**
kompozícia pre zvukové objekty, husle a elektroniku (2026)
premiéra

prestávka / intermission

dorminal II / burlas zagar
easy listening doom

martin **burlas** & peter **zagar**

trvanie: 120 min. s prestávkou

skladateľská súťaž konvergencií

výber z diel laureátov 2021 — 2025

ľuboš kubizna – študoval hru na klavíri (Ľ. Fraňová, J. Staráčková) a kompozíciu (J. Grossman, P. Špilák) na Konzervatóriu v Žiline, pokračoval na VŠMU (L. Papanetzová). Počas štúdia sa zúčastnil domácich aj medzinárodných súťaží a získal niekoľko ocenení. Jeho skladby boli predstavené na festivaloch ako Konvergencie, Nová slovenská hudba, AsynChrónie, Orfeus, Staromestské slávnosti v Žiline a ďalšie. Okrem toho sa venuje komponovaniu zborovej a komornej hudby, ale jeho hlavným záujmom je tvorba pre najmladších hudobníkov na základných umeleckých školách. Jeho diela pre žiakov ZUŠ sú stále častejšie uvádzané na rôznych súťažiach a koncertoch po celom Slovensku a v zahraničí (Rajecká hudobná jar, Stonavská Barborka). Vďaka Hudobnému fondu mu vyšla zbierka skladieb *Na začiatku príbehu*. Najnovší prírastok je kniha pre žiakov prípravného štúdia *Nekonečný hudobný svet*, ktorá obsahuje inštruktívne skladby a grafické partitúry. Aktuálne pôsobí ako učiteľ hry na klavíri a kompozície na súkromnej ZUŠ v Bratislave a aktívne sa zapája do činnosti Speváckeho zboru slovenských učiteľov.

štruktúry (2021) – *základným stavebným materiálom Štruktúr je rad šiestich tónov (f, g, as, b, c, es). Skladba predstavuje hru rôznych štruktúr, či už melodických, rytmických a harmonických, ktoré sa vrstvia, retrográdne opakujú a tým vytvárajú jemnú a krehkú skladbu plnú farieb.*

marek fóra – ako deväťročný začal chodiť na hodiny klavíra v ZUŠ M. R. Štefánika v Považskej Bystrici. Od pätnástich rokov sa sám začal učiť hrať na gitare, s čím prišli aj prvé kompozičné pokusy. Absolvoval gymnázium v Považskej Bystrici, nastúpil na Konzervatórium v Bratislave (kompozícia, dirigovanie). Počas trojročného štúdia na konzervatóriu získal viacero ocenení zo skladateľských súťaží na Slovensku (Konvergencie, Mladý talent, Cena predsedu Bratislavského samosprávneho kraja, Pamätný list sv. Gorazda) aj v zahraničí (Bulharsko, Luxembursko). V súčasnosti už tretí rok študuje kompozíciu na Kráľovskej dánskej hudobnej akadémii v Kodani. Okrem vlastných projektov aktívne spolupracuje s viacerými režisérmi. Skomponoval hudbu k viacerým divadelným a jednej rozhlasovej hre.

broken toccata (2022) – *monotematická skladba s prvkami serializmu a jazzu, ktorá vznikla inštrumentáciou pôvodne klavírnej skladby. Hudba je čisto abstraktná, nemá žiaden program a nie je za ňou žiadna konkrétna predstava. Ide o zvuk, ktorý sa snaží naplniť svoj potenciál.*

šimon lučenič – je slovenský skladateľ žijúci a pôsobiaci v Bratislave. Počas štúdia na Ekonomickej univerzite v Bratislave sa začal v r. 2013 venovať hudobnej kompozícii. V r. 2024 dokončil štúdium skladby na VŠMU (L. Borzík). Jeho diela boli na Slovensku uvedené na festivaloch Orfeus, AsynChrónie či Nová slovenská hudba. V r. 2022 a 2023 sa stal laureátom skladateľskej súťaže festivalu Konvergencie so skladbami *La conversación* a *Tempora amissa*. Skladba *Tempora amissa* odznela v r. 2024 aj v českej premiére v rámci cyklu súčasnej hudby PKF – Prague Philharmonia. Medzi jeho najvýznamnejšie orchestrálne diela patria *Equilibrium*, ktoré malo premiéru v Slovenskej filharmónii (2023) a *Melodia das Ondas Eternas*, uvedená v premiére Štátnou filharmóniou Košice (2025). Vo svojej tvorbe sa zameriava na motivicko-tematickú prácu a evolučné rozvíjanie drobných melodických a rytmických buniek. Je autorom komorných diel aj skladieb väčšieho rozsahu a obsadenia. Inšpiráciu čerpá z prírody a zo zážitkov bežného života, ktoré sa usiluje reflektovať vo svojej hudbe.

la conversación (2022) – *je krátkou konverzáciou troch nástrojov, ktorá sa odohráva na pôde akordu a mol. Tento jeden akord je stavebným prvkom celej kompozície a štrukturálne je na ňom vystavaná melodická i rytmicko-harmonická zložka skladby. Po úvode, kde nástroje spolu vedú rozhovor, sa postupne dostávajú do popredia husle, ktoré si uzurpujú priestor a stávajú sa primárnym sólovým nástrojom druhej časti s výrazným vrcholom vo vysokej polohe na tóne a. Kompozícia je krátkou štúdiou práce s obmedzeným materiálom v uzavretom tonálnom priestore vymedzenom molovou stupnicou.*

adam štefunko – v sebe spája osobnosť hudobníka a vedca. Pochádza z Bratislavy a hudbe sa venuje od svojich piatich rokov. Jeho prvé kompozičné pokusy, vznikajúce už na základnej škole, vytvorila skôr náhoda, ale v r. 2010 začal navštevovať hodiny kompozície na ZUŠ sv. Cecílie (A. Temnov, M. Kachlová). Po maturite na gymnáziu ho hudba zaviedla na Konzervatórium v Bratislave, kde vyštudoval hru na klavíri, zobcovej flaute a taktiež začal so štúdiom skladby u J. Iršaia. Absolvoval štúdium hry na čembale a historických klávesových nástrojoch na JAMU v Brne. Momentálne študuje na HAMU v Prahe, kde sa okrem hry na čembale venuje aj kompozícii (L. Mrkvička). Jeho tvorba zaznela na festivaloch Konvergencie, AsynChrónie a Saxophobia, a na koncertoch speváckeho zboru Tempus, Bratislavského chlapčenského zboru, VENI Academy, Pražskej komornej filharmónie či súborov Ensemble Terrible a Ensemble Alma. Ešte ako dieťa dostal cenu na súťaži mladých skladateľov Artistes en herbe a v ostatných rokoch sa stal laureátom skladateľských súťaží v rámci festivalov Konvergencie a Saxophobia, na ktorých dostal cenu SOZA. Venuje sa i vlastnému výskumu v oblasti počítačového spracovania hudby v rámci doktorandského štúdia na Matematicko-fyzikálnej fakulte Karlovej univerzity v Prahe.

rePulsion (2023) – *k príznakom stresu patrí aj pocit zovretého hrudníka a zvýšený výskyt nehôd z dôvodu absencie vnímavosti na detaily. Stres sa stáva spoločníkom človeka. Zaslepuje mu myseľ a extrémne ťažko sa dostáva z jeho zovretia, hoci si jeho prítomnosť často neuvedomuje alebo ju dokonca priamo odmieta. V dnešnej dobe nie je ťažké podľahnúť stresu. A to nielen preto, že máme za sebou niekoľkoročnú pandémiu a naši susedia zažívajú hrôzy vojny, ktoré doliehajú aj na nás. Do veľkej miery je to spôsobené práve každodennými situáciami v rodine, škole alebo práci. Vlastné skúsenosti so stresom ma motivovali k napísaniu skladby založenej na poltónových pohyboch. Prácou so súzvukmi, ktoré vytvárajú, som sa snažil navodiť s pomocou rôznych farieb, ktoré poskytuje obsadenie klarinet, klavír, husle a violončelo, snáď až otravné napätie, ktoré často v poslucháčovi vytvorí nepohodu a pocit neistoty. Podarí sa mi niekedy vyslobodiť sa z bolestivého zovretia stresu?*

michael **blažek** – je skladateľ súčasnej hudby, ktorý vo svojej tvorbe kladie dôraz na rytmus ako kľúčový prvok kompozície, zvukovú farbu s drsným až divokým charakterom a nenápadné využitie mikrotonality. Jeho dielo získalo ocenenia na festivaloch Konvergencie, zaznelo na World New Music Days v Južnej Afrike a na prestížnych podujatiach v Bulharsku, USA a Kanade. Spolupracoval s pražským súborom Ensemble Terrible, ktorý sa zameriava na interpretáciu súčasnej hudby. Pôvodne študoval výrobu hudobných nástrojov, no neskôr sa začal naplno venovať skladbe – najskôr na Konzervatóriu v Bratislave a následne pokračoval v štúdiu u skladateľa a dirigenta K. Ilievskeho. Momentálne žije a tvorí vo Vancouveri v Kanade.

apathy x (2025) – *je temná a introspektívna kompozícia pre dva rovnako hlboké a rezonantné nástroje – basklarinet a kontrabas. Oba hlasy skúmajú najnižšie registre a tienené zvukové textúry, často balansujúc na hrane tónu a zvukového rozkladu. Skladba sa rozvíja pomaly, s dôrazom na napätie, krehkosť a surovú fyzickosť zvuku. Rozšírené techniky hry a výrazové deformácie – od kvílenia a škrekov až po extrémne zafarbené tóny – tvoria základný jazyk diela a vyvolávajú pocit nepokoja, tiaže a potlačenej agresie pod povrchom.*

barbora tomášková & rozália miklášová

premiéra

kompozícia pre zvukové objekty, husle a elektroniku (2026)

Skladba sa pohybuje na hranici medzi nehybnosťou a pohybom, skúma priestor nahromadenej sily, ktorá nemá kam uniknúť. Gesto zostáva zadržané, impulz sa vstrebáva späť do tela a ticho prestáva byť neprítomnosťou pohybu, ale stáva sa jeho esenciou. Kompozícia skúma prah, za ktorým sa napätie premieňa na pohyb. Medzipriestor medzi zámerom a jeho uskutočnením, odporom a poddajnosťou, medzi tým, čo chceme urobiť, a tým, čo nám v tom bráni. Hudba nevyrastá z pohybu, ale z jeho odkladania; z opakovania, trenia, vrstvenia a postupného narúšania rovnováhy. Impulz môže zostať bez následku, ale tiež sa môže stať momentom zlomu. Uvoľnenie zároveň prináša otázku, či sa tým napätie skutočne vytratilo, alebo sa len transformovalo inam. To, čo sa odohráva navonok, je tak len stopou procesu, ktorý prebieha hlbšie; v neustálom zápase medzi túžbou pohnúť sa a odporom.

barbora tomášková

dorminal II / easy listening doom

Stavte si aj vy v kolese nešťastia a vyberte si výťahovú hudbu ku genocíde! Príde aj na náboženský fanatizmus a žartovné dialógy. Prevod pozemkov nebol nikdy jednoduchší! Koláž ako spôsob prežitia aj rezignácie. Unavené pohyby Martina Burlasa a Petra Zagara v projekte Dorminal.

martin **burlas** – absolvoval Gymnázium Ivana Horvátha v Bratislave, súkromné hodiny hry na klavíri (M. Masariková) a kompozície (J. Hatrík), na VŠMU študoval kompozíciu u J. Cikkera. Po pokuse o aleatorickú kompozíciu mu profesor pohrozil: *„Ak takto, budeme sa musieť rozlúčiť"*. Následne mu nanútil tému aj formu absolventskej práce. Doma mu radili, aby *„medzi pomalé smutné časti vždy zaradil svieže allegro. Tak bude spoločensky akceptovateľnejší a nebude provokovať."* Po povinnej vojenskej službe vo VUS-e pracoval ako hudobný režisér vo vydavateľstve OPUS. V r. 1986 založil súbor Maťkovia. V Opuse vznikli nahrávky, ktoré oficiálne nemohli byť zverejnené. V r. 1987 — 1994 bol hudobným režisérom Slovenského rozhlasu v Bratislave a súčasne bol členom zoskupení VENI ensemble, Sleepy Motion, Vitebsk Broken. V r. 1994 — 1999 pôsobil v SONICCA. Založil skupinu Dogma spolu s Ľ. Burgrom, Z. Piussi a D. Salontayom (1999). Pracoval tiež na Oddelení dokumentácie a informatiky Hudobného centra. Bol zakladajúcim členom Združenia pre súčasnú operu spolu s Ľ. Burgrom, I. Hrubaničovou, M. Kopcsayom a M. Čertezni (2000). Bol členom festivalového výboru Melos-Étos (2012 — 2013). Obnovil súbor Ospalý pohyb, založil súbor Splnäný zäm. Publikuje skladby pod pseudonymom Dorminal. Ako duo Dorminal vystupuje s P. Zagarom.

peter **zagar** – je absolventom odboru skladba na VŠMU v Bratislave (I. Hrušovský). Po skončení štúdia pracoval ako hudobný režisér, redaktor, skladateľ, interpret a prekladateľ v rôznych inštitúciách (RTVS, Slovenská filharmónia, Hudobné centrum) a v súčasnosti je opäť hudobným režisérom v STVR. Absolvoval umelecké študijné pobyty v Lyone a Filadelfii. Je držiteľom niekoľkých ocenení – Ceny Slovenskej muzikologickej asociácie, Ceny Dosky ′98 a Ceny Jána Levoslava Bellu. Jeho skladby uviedli na významných domácich festivaloch aj v európskych a amerických metropolách. Bol spoluorganizátorom medzinárodného festivalu Večery novej hudby, členom festivalových výborov najväčších slovenských festivalov – BHS a Melos-Étos. Jeho hudobný prejav sa rovnako úspešne uplatňuje vo sfére tzv. vážnej hudby i v prostredí menšinového rocku (skupiny Ali Ibn Rachid, Ospalý pohyb, zoskupenie Burlas-Kladivo-Zagar, Splnäný zäm) a improvizovanej hudby (súbory VAPORI del CUORE, don@u.com). Je členom malomestského komorného orchestra Požoň sentimentál. Má za sebou spolupráce na dokumentárnych filmoch (*Kauza Cervanová* a i.) a divadelných inscenáciách (najmä v Divadle A. Bagara v Nitre). V r. 2015 vytvoril a pri premietaní naživo uviedol hudbu k nemému filmu Friedricha Murnaua *Východ slnka*. V novembri 2015 súbor Solamente naturali premiérovo uviedol jeho skladbu *V kruhu*, napísanú na objednávku festivalu Melos-Étos. Vo februári 2016 odzneli vo Fínskom múzeu skla v Riihimäki jeho piesne na texty Paľa Macha *...a čo ty, vietor?* Opera SND uviedla Zagarovu detskú operu *Rozprávka o šťastnom konci* (premiéra sa konala v r. 2019). V r. 2020 uviedla Slovenská filharmónia premiéru skladby *Monolit*. Je autorom hudby k predstaveniu tanečného zoskupenia Neskorý zber *Na dlhé lakte* (2022). Festival Konvergencie v r. 2024 uviedol premiéru Zagarovej skladby venovanej Mariánovi Vargovi. Jeho hudba vyrastá z minulosti, pričom sa vedome stavia do opozície k avantgardným prúdom 50. a 60. rokov 20. storočia. Vo svojej snahe nadviazať na výdobytky historických štýlových epoch v hudbe sa dostáva niekedy na hranicu medzi anachronizmom a autentickou výpoveďou, vysokým a nízkym umením, iróniou a pátosom. Z tejto polarity potom ťaží pri formulovaní svojho vyjadrovacieho jazyka.

klarisky koncertná sieň
concert hall

17 / 10 / 2026

bratislavská noc 17:00 komornej hudby / 1

„sloboda je vecou rozmeru osobnosti.“
ľudovít rajter

program

zoltán kodály (1882—1967)
duo pre husle a violončelo, op. 7 (1914) / **duo for violin and cello, op. 7**
I. allegro serioso, non troppo

milan paľa / husle / violin
jozef lupták / violončelo / cello

ľudovít rajter (1906—2000)
suita pre sólové husle (1987) / **suite for solo violin**
I. allegro un poco libero, quasi una cadenza
II. andante sostenuto
III. allegro deciso (intermezzo)
IV. allegro vivace. allegro feroce

milan paľa / husle / violin

rajter 120

ľudovít rajter
quattro invenzioni per oboe, clarinetto e fagotto (1985)

I. allegro molto
II. allegro vivace
III. presto
IV. allegro vivacissimo, quasi presto

albrecht trio
matúš veľas / hoboj / oboe
jozef eliáš / klarinet / clarinet
peter kajan / fagot / bassoon

béla bartók (1881—1945)
„**bartók's circle**" (výber zo 44 duet pre dvoje huslí, sz. 98)

milan paľa / husle / violin
jozef lupták / violončelo / cello

ľudovít rajter
sláčikové kvarteto č. 2 (1943—1944) / **string quartet no. 2**

I. allegro moderato
II. andante
III. scherzino
IV. allegro vivace

v4 string quartet
miranda liu (usa/hu) / 1. husle / 1st violin
daniel rumler (sk) / 2. husle / 2nd violin
tomáš krejbich (cz) / viola / viola
bartosz koziak (pl) / violončelo / cello

trvanie: 80 min.

bratislavská noc 19:00
komornej hudby / 2

program

ľudovít rajter (1906—2000)
rondo romantico as dur pre husle a klavír (1926)
milan paľa / husle / violin
katarína palová / klavír / piano

fantázia na dve témy z opery nížina pre sólové violončelo (1994) /
fantasy on two themes from the opera tiefland for solo cello
jozef lupták / violončelo / cello

foxtrot, tango, valčík / foxtrot, tango, waltz (1996)
požoň sentimentál
ľubomír burgr / husle / violin
boris lenko / akordeón / accordion
marek piaček / flauta / flute
peter zagar / klavír / piano

rajter
120

franz schmidt (1874 — 1939)
romanca pre klavír (1922) / **romance for piano**

katarína **paľová** / klavír / piano

alexander albrecht (1885 — 1958)
andante amoroso pre sláčikové trio (1958) /
andante amoroso for string trio

milan **paľa** / husle / violin
martin **ruman** / viola / viola
jozef **lupták** / violončelo / cello

prestávka / intermission

ernő dohnányi (1877 — 1960)
klavírne kvinteto č. 1 c mol, op. 1 (1895) /
piano quintet no. 1 in c minor, op. 1

I. allegro
II. scherzo. allegro vivace
III. adagio, quasi andante
IV. allegro animato

milan **paľa** / husle / violin
jakub **lukáč** / husle / violin
martin **ruman** / viola / viola
jozef **lupták** / violončelo / cello
katarína **paľová** / klavír / piano

trvanie: 90 min. s prestávkou

ľudovít rajter / moji majstri (alexander albrecht, franz schmidt, ernst von dohnányi)

Bratislava (Pressburg, Pozsony) patrila až do založenia Československej republiky a uzavretia Trianonskej zmluvy po prvej svetovej vojne Uhorsku. Bola korunovačným mestom uhorských kráľov, ktoré panovníci s obľubou navštevovali. Vďaka prítomnosti kráľovského dvora sa tu usadilo mnoho šľachtických rodín, ktoré si nechali postaviť nádherné paláce, zachované dodnes. Niektoré z týchto rodín mali dvorské orchestre, gróf Erdődy dokonca operný súbor. Veľa sa muzicírovalo aj v domoch mešťanov, kde sa hrávala komorná hudba a pestovalo spievanie piesní. Existovalo veľa speváckych spolkov, cirkevných zborov, ktoré mali vysokú úroveň. Keďže mesto je vzdialené len 70 km od Viedne a leží na ceste do Budapešti, počas svojich koncertných ciest sa tu zastavili mnohí virtuózi. V meste mali svoje dielne známi výrobcovia nástrojov, stavitelia organov a klavírov a bol tu veľmi živý hudobný život.

Mesto má mnoho slávnych synov, nie je preto náhoda, že z neho pochádzali aj moji traja učitelia, ktorí sa odtiaľ dostali do sveta. Keďže môj prvý učiteľ – ktorým bol môj otec – musel v roku 1914 odísť do prvej svetovej vojny, vzal ma k svojmu kolegovi Alexandrovi Albrechtovi, ktorý bol vtedy dómskym organistom a profesorom teórie a klavíra na Mestskej hudobnej škole. Narodil sa síce v Arade, ale do nášho mesta prišiel už ako chlapec. Bol absolventom Hudobnej akadémie Ferenca Liszta v Budapešti, žiakom Thomána a Bartóka, s ktorými ho spájalo priateľstvo. Albrecht bol mimoriadne vzdelaný, duchaplný a mal veľký zmysel pre humor. Lekcie s ním boli veľmi zaujímavé. Hoci som mal vtedy len osem rokov, náuku o harmónii som už zvládal na značnej úrovni. S otcom som študoval podľa učebníc Richtera a Louisa – Thuilleho, Albrecht používal učebnicu Alberta Siklósa a študijné materiály Hudobnej akadémie v Budapešti. Vďaka tomu som rýchlo získal prehľad o modernej hudbe. Albrecht hrával veľa Bartókových skladieb a prostredníctvom hry som sa čoskoro naučil čítať orchestrálne partitúry. Keďže som študoval aj hru na violončele, netrvalo dlho a pozývali ma hrať komornú hudbu. Takto som spoznával hudobnú literatúru.

Bolo to ešte počas mojich štúdií u Albrechta, keď jeho predchodca, dómsky kapelník a riaditeľ hudobnej školy Dr. Eugen Kossow, žiak Antona Brucknera, zomrel. Albrecht sa stal jeho nástupcom v obidvoch funkciách. Na svoje nové pôsobiská priniesol veľa nového. Ako dirigent v Dóme svätého Martina mal k dispozícii veľký zbor zložený z veľmi dobrých amatérov, ako aj orchester Cirkevného hudobného spolku, ktorý bol na väčších omšiach posilnený hudobníkmi z orchestra Mestského divadla. Cirkevný hudobný spolok organizoval 2–3 koncerty ročne, ktorých programy dokázal Albrecht veľmi zaujímavo zostaviť. Nedeľné omše a cirkevná hudba boli tiež na vysokej umeleckej úrovni. Albrecht mi dovolil podieľať sa na jeho aktivitách, čo prerušili až moje štúdiá na Hochschule für Musik und

darstellende Kunst vo Viedni (1924 — 1929). Po ich ukončení som sa na dva roky vrátil do Bratislavy. Albrecht ma zamestnal ako učiteľa teórie, hry na violončele a komornej hudby na Mestskej hudobnej škole, čo naše kontakty ešte viac posilnilo. Naše takmer každodenné stretnutia boli pre mňa vždy veľmi poučné. Skladateľská tvorba Alexandra Albrechta zahŕňa mnoho komorných diel, Sonatínu pre komorný orchester, dve symfonické básne (*Šípková Ruženka* a *Tobias Wunderlich*), *Život Márie* (podľa Rilkeho) pre sólový soprán, zbor a orchester, piesne, sólové skladby, zborové diela, *Variácie pre trúbku a orchester* a ďalšie.

Ako som už spomenul, po gymnaziálnych štúdiách som pokračoval na – ako sa vtedy volala – Akademie für Musik und darstellende Kunst vo Viedni. Zapísal som sa do kompozičnej triedy Franza Schmidta, študoval som hru na violončele u Friedricha Buxbauma a neskôr aj dirigovanie u Clemensa Kraussa a Alexandra Wunderera. Franz Schmidt sa stal mojím učiteľom hlavného predmetu, ktorým bola skladba. Schmidt sa narodil 22. decembra 1874 v Bratislave. Študoval tu na gymnáziu, kde boli v tom čase študentmi aj Bartók a Dohnányi, a venoval sa aj hudbe. Jeho matka si všimla synov mimoriadny talent a vzala ho k učiteľovi klavíra Burgerovi. Schmidtovi sa jeho metódy nepozdávali a radšej trávil dlhé hodiny s pátrom Feliciánom Môcikom, dvorným kaplánom arcivojvodkyne Izabely. Otec Felicián bol akademický maliar, všestranný vzdelanec, organista, zbormajster, ktorý majstrovsky ovládal hudobnú teóriu. Schmidt sa od neho hravo všetko naučil. Spoločne riešili náročné matematické úlohy, čítali latinskú literatúru, spolu muzicírovali. Schmidt miloval pátra Feliciána – podľa vlastných slov – ako otca. Prostredníctvom neho dostával mladý hudobník aj pozvania na koncerty na dvore, ktoré mu vždy prinášali najvyššie uznanie.

Rodina Schmidtovcov sa presťahovala do Viedne, keď mal Franzi – ako ho všetci volali – štrnásť rokov. Prijal miesto súkromného učiteľa v bohatej rodine v Perchtoldsdorfe pri Viedni, kde doučoval syna, ktorý bol v jeho veku, v gymnaziálnych predmetoch. Popri tom pokračoval v štúdiách na maďarskom gymnáziu a každoročne zložil ročníkové skúšky. Bol to pozoruhodný úspech, keďže sa nachádzal v nemecky hovoriacom prostredí! Zároveň študoval na Viedenskom konzervatóriu violončelo u Hellmesbergera a kompozíciu u Roberta Fuchsa, ktorý prevzal triedu po Antonovi Brucknerovi. Schmidt v roku 1893 úspešne ukončil gymnázium v Bratislave a krátko nato zložil aj diplomovú skúšku na Konzervatóriu Gesellschaft der Musikfreunde. Absolvoval s *Violončelovým koncertom D dur* od Josepha Haydna, v ktorom zahral vlastnú kadenciu. Johannes Brahms, ktorý sa na koncerte zúčastnil, Schmidta veľmi chválil a zaujímal sa aj o jeho diela. Krátko po ukončení štúdia získal angažmán ako sólový violončelista Dvorského operného orchestra a Viedenských filharmonikov. V roku 1901 sa stal profesorom violončela na Konzervatóriu Gesellschaft der Musikfreunde, v roku 1914 v škole prevzal klavírnu triedu a po roku 1922, keď odišiel z Hofoper a Filharmónie, už vyučoval iba kompozíciu a klavír.

Franz Schmidt bol univerzálny hudobník. Mal v repertoári všetky veľké koncerty pre klavír i violončelo, akoby v tom nebol rozdiel. Ako vášnivý hráč komornej hudby mal najradšej muzicírovanie v kruhu priateľov. Mal domáce kvarteto, v ktorom bol primáriom Dr. Adler, vynikajúci huslista. Mal som tú česť byť pozvaný na pravidelné kvartetové popoludnia v dome prof. Dr. Adlera, kde som často hral, zvyčajne part druhého violončela v Schubertovom *Sláčikovom kvintete op. 163*. Bola to mimoriadna radosť, smieť hrať hudbu s mojím milovaným a cteným majstrom.

Profesor Schmidt mal nesmierne znalosti hudobnej literatúry: všetky diela poznal naspamäť. Na hodinách kompozície nám často hrával. Klavír mu znel ako orchester, jeho prednášky boli mimoriadne zaujímavé. Schmidt bol niektorými vtedajšími kritikmi považovaný za konzervatívneho, pritom mal veľký záujem o všetko nové. Veľmi si vážil Schönberga a chcel ho do školy prijať ako učiteľa kompozície, čo sa však z politických dôvodov napokon neuskutočnilo. Počas mojich štúdií Schmidt zorganizoval na škole koncert s dielami Schönberga a Hindemitha, na ktorý s nesmiernou starostlivosťou ako dirigent pripravil Schönbergovu skladbu *Pierrot lunaire*. Veľmi rád dirigoval, obzvlášť svoje vlastné diela, ale spomínam si aj na skvelé prevedenie opery Džamila od Bizeta, ktorú naštudoval a dirigoval s opernou triedou a školským orchestrom. Viedenský symfonický orchester ho často pozýval, aby dirigoval vlastné diela, rovnako aj Rakúsky rozhlas, i Viedenskí filharmonici, ktorých bol čestným členom.

Jeho skladateľská tvorba zahŕňa všetky hudobné druhy, komornú hudbu, organové diela v zvlášť veľkom počte, *Variácie na maďarskú ľudovú pieseň pre violončelo a klavír*, klavírny koncert a *Variácie pre klavír a orchester na Beethovenovu tému* (posledné dve diela boli napísané pre jednorukého klaviristu Paula Wittgensteina), štyri symfónie, *Variácie na husársku pieseň pre veľký orchester*, ako aj dve opery: *Notre Dame* (podľa rovnomenného románu Victora Huga) a *Fredigunda*. Jeho posledné veľké dielo, *Kniha so siedmimi pečaťami*, oratórium pre sólistov, zbor a orchester založené na slovách Zjavenia, má osobitnú hĺbku a naliehavosť.

Franz Schmidt rád trávil voľný čas v dobrej spoločnosti a dokázal byť veľmi vtipný. Bol vynikajúcim spoločníkom, mal rád svojich priateľov a žiakov a často sa s nimi stretával. Miloval prírodu a podnikal dlhé prechádzky v blízkom Viedenskom lese v okolí Perchtoldsdorfu, predmestia Viedne, kde vlastnil krásnu vilu. Na jeho prechádzkach som ho smel často sprevádzať, čo bola pre mňa, mladého muža, veľkou cťou. Začiatkom jesene sme so Schmidtom chodili púšťať šarkanov, čo ho veľmi tešilo. Obrovských drakov sám vyrábal i maľoval a vedel sa radovať ako dieťa, keď sa vzniesli do výšky.

Aj po ukončení mojich štúdií vo Viedni náš kontakt pretrval a svojho milovaného Majstra som navštevoval tak často, ako som len mohol. Bol nadšený z môjho zamestnania v Budapešti, kde som ho čoskoro mohol potešiť koncertom, ktorý som dirigoval pri príležitosti jeho 60. narodenín a pozostával výlučne z jeho diel. Bohužiaľ, Schmidt počul len rozhlasové vysielanie, ale bol veľmi spokojný a svoje uznanie mi vyjadril v liste.

V závere roku 1938 začal Schmidt chorľavieť a strávil niekoľko mesiacov v sanatóriu. Pri mojej poslednej návšteve v zime roku 1937 som videl, že sa jeho život blíži ku koncu. Smrť mu už klopala na dvere. S veľkým smútkom a bolesťou som sa lúčil s milovaným Majstrom, netušiac, že ho už viac neuvidím. Jedenásteho februára 1939 navždy zavrel oči vo svojej vile v Perchtoldsdorfe.

Jeho diela si veľmi vážim. Nahral som štyri symfónie, klavírny koncert a V*ariácie na Beethovenovu tému*, ako aj *Intermezzo* a *Karnevalovú hudbu* z opery *Notre Dame* so Slovenskou filharmóniou a Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu na CD. Tieto nahrávky, najmä symfónie, sa stretli s veľkým záujmom.

Ernst von Dohnányi bol mojím tretím veľkým učiteľom a zároveň synom nášho mesta. Narodil sa 27. júla 1877 ako syn profesora gymnázia. Jeho otec, Friedrich von Dohnányi, bol vynikajúcim hudobníkom, hral výborne na violončele. V rodičovskom dome sa mladý Dohnányi veľmi rýchlo dostal do intenzívneho kontaktu s hudbou, pretože sa tam často hrávala. Nemal ďaleko od zázračného dieťaťa, už vo veku ôsmich rokov účinkoval na koncertoch a pozývali ho aj na dvor. Keďže medzi Schmidtom a Dohnányim bol rozdiel len dve triedy gymnázia, striedali sa pri hraní na organe počas študentských omší. Už z tohto obdobia pochádzajú Dohnányiho dôležité skladby. Jeho omša, ktorú skomponoval vo veku 15 rokov, bola uvedená v Dóme svätého Martina pod vedením jeho otca, pričom mladý Ernő sám hral na organe. Jeho Klavírne kvarteto malo premiéru vo Viedni v roku 1894.

Po skončení gymnázia odišiel Dohnányi na Hudobnú akadémiu Ferenca Liszta v Budapešti, kde boli jeho učiteľmi Koessler v kompozícii a Thomán na klavíri. V obidvoch predmetoch dosiahol čoskoro veľké úspechy. Samotný Brahms odporučil jeho *Klavírne kvinteto c mol, op. 1* na uvedenie vo viedenskom Tonkünstlervereine (1895). V roku 1896 získal Miléniovú cenu (Kráľovskú cenu) i Bösendorferovu cenu. V roku 1898 ho Hans Richter vzal na veľké turné po Anglicku, na ktorom uvádzal najmä Beethovenov *Klavírny koncert G dur*. V roku 1900 podnikol Dohnányi svoje prvé koncertné turné a všade mal veľký úspech. Jeho recitály z diel Beethovena a Brahmsa boli obzvlášť vysoko cenené. V rokoch 1905 až 1915 bol Dohnányi profesorom na Hudobnej akadémii v Berlíne. Počas tohto obdobia absolvoval mnoho koncertných ciest, ktoré ho zaviedli aj do Spojených štátov, kde sa častejšie zdržiaval.

V roku 1915 sa Dohnányi vrátil do Budapešti. V roku 1916 sa stal profesorom na Hudobnej akadémii Ferenca Liszta, v roku 1919 prevzal vedenie Filharmonickej spoločnosti, ktorej sa stal prezidentom i dirigentom. Dohnányi bol neobyčajne všestranný. Okrem dirigovania filharmonických koncertov a vyučovania na univerzite odohral množstvo koncertov a uviedol všetky Beethovenove sonáty v rámci jedného cyklu. Od roku 1931 bol tiež hudobným riaditeľom Maďarského rozhlasu.

Počas tohto obdobia som sa k Dohnányimu prihlásil do majstrovskej triedy kompozície na Vysokej škole v Budapešti. Po prehliadnutí mojich absolventských prác z Viedne (Sinfonietta, Sláčikové kvarteto, Piesne) ma okamžite prijal. Moje štúdiá u Dohnányiho boli mimoriadne poučné a všestranné, vďaka nim som obsiahol celé univerzum hudby.

Dohnányi dosiahol veľké úspechy aj ako skladateľ. Jeho opery *Der Tenor*, *Der Turm des Woywoden*, *Tante Simona* boli často uvádzané nielen v Maďarsku, ale aj v zahraničí, najmä v Nemecku. Napísal dve symfónie, *Symfonické minúty*, *Suitu fis mol* a *Ruralia Hungarica*, baletnú pantomímu *Der Schleier der Pierrette*, *Variácie na detskú pieseň pre klavír a orchester*, dva klavírne a dva husľové koncerty, *Koncertnú skladbu pre violončelo a orchester*, *Slávnostnú predohru*, veľkú Szegedskú omšu, oratórium *Cantus vitae*, piesne, mnohé sólové klavírne skladby, komornú hudbu, ale aj inštruktívnu literatúru pre klavír. Známe sú jeho kadencie k Beethovenovým klavírnym koncertom.

Dohnányi bol jedným z najväčších klaviristov svojej doby. Často som mal príležitosť hrať hudbu s týmto mojím tretím veľkým majstrom. Len zriedka som u niekoho počul taký jemný úhoz, ako mal on. Nikdy nezabudnem na úvodné takty Beethovenovho *Klavírneho koncertu G dur*, ani na interpretáciu Mozartových klavírnych koncertov, ktoré sme spolu, Majster aj ja, postupne uviedli v sezóne 1941/42.

V novembri 1944 Dohnányi opustil Budapešť a žil v Hornom Rakúsku až do konca vojny, potom na krátky čas emigroval do Južnej Ameriky a v roku 1949 sa natrvalo presťahoval do USA, kde bol menovaný profesorom na Floridskej štátnej univerzite. Počas tohto obdobia odohral veľa koncertov, najmä v USA, ale aj v Anglicku. Mnohé z jeho skladieb vznikli aj tu, väčšina je v Európe dodnes neznáma – napríklad *Druhá symfónia*, *Druhý klavírny koncert*, *Harfový koncert*, piesne a zborové diela. V januári 1960 urobil svoje posledné nahrávky. Nahrávanie prebiehalo v najhorších možných podmienkach. Miestnosť, v ktorej nahrával, nebola vykurovaná, Dohnányi prechladol, dostal zápal pľúc a 9. februára 1960 vo veku 83 rokov zomrel.

Dohnányi mal mimoriadne jemnú a priateľskú povahu. Bol duchaplný, univerzálne vzdelaný a mal vytríbený zmysel pre humor. Pre svojich študentov by sa rozdal, mal ich veľa a snažil sa im zabezpečiť miesta a príležitosti na koncertovanie. Všetci, ktorí ho poznali, jeho študenti, priatelia a obdivovatelia jeho umenia, budeme spomienku na neho verne uchovávať.

Títo traja hudobníci milovali svoje mesto a opakovane sa doň vracali. Tu, vo svojom rodnom meste, začali cestu k svetovej sláve. Dohnányi po niekoľkých rokoch práce v Berlíne odišiel do Budapešti, Franz Schmidt do Viedne, kde zostal až do konca života. Len Albrecht zostal verný svojmu mestu: vybudoval si tu príležitosti na prácu a žil až do smrti vo svojom „Tuskule", obklopený vernými žiakmi a priateľmi. Alexander Albrecht, Franz Schmidt a Ernst von Dohnányi, veľkí hudobníci rôznych povah, sú dôkazom veľkého hudobného potenciálu nášho mesta. Sotva existuje miesto, kde by sa traja takí veľkí umelci narodili a vyrastali v rovnakej dobe. Myslím, že som oprávnene hrdý na to, že som mohol byť ich žiakom.

(rkp. 18. 1. 1993, doplnená verzia strojopis 1993, archív L. Rajtera)

preklad z nemeckého jazyka a. šuba

Umenie má rozširovať priestor
ľudskej nezávislosti a slobody.
vladimír godár

vladimír godár

live @ konvergencie festival
2005—2025

CD je výberom
z viac než 20. rokov
spolupráce festivalu
Konvergencie
s Vladimírom Godárom.
Vychádza pri príležitosti
skladateľovho jubilea.

Variácie na slovenskú
ľudovú pieseň pre dve violončelá /
Dormi Jesu / Sweet and Low /
Passacaglia / Jesenná meditácia /
Uspávanka s panom Mozartom /
Déploration sur la mort de Witold Lutosławski /
Bikít Gilgameš / Ricercar per quattro stromenti / Pieta

jozef lupták
robert cohen / ensemble corund & stephen smith
peter mikuláš / igor karško / milan paľa
ivana pristašová / jana karšková / simon tandree
eva šušková / peter jurčenko / peter hamar / vladimír godár
nora skuta / michal matejčík

primaciálny palác
primate's palace

18 / 10 / 2026

16:00

hudba pre zvedavé uši

koncert pre deti a rodičov

orchester mladých a spevácky zbor zuš ľudovíta rajtera
margaréta **vargicová** / soprán / soprano
jozef **lupták** / violončelo / cello
kristína **pupáková** / klavír / piano
angela **vargicová** / zbormajsterka / choirmaster
anton **popovič** / dirigent / conductor

program

ľudovít rajter, marc-antoine charpentier, georg friedrich händel, johann sebastian bach, wolfgang amadeus mozart, erik satie...

trvanie: 60 min.

„Úspech je radosť z dobre podareného výkonu a odmena,
ktorú si každý umelec váži…“

ľudovít rajter

Základná umelecká škola Ľudovíta Rajtera vznikla zo záujmu a nadšenia detí a ich rodičov učiť sa umeniu a už celých 70 rokov sa otvára z rovnakého dôvodu. Svojim talentovaným žiakom s láskou sprístupňuje svet umenia a kreativity. Jej poslaním je vzdelávať a vychovávať pre umenie a umením. Štyri umelecké odbory (hudobný, tanečný, literárno-dramatický a výtvarný) predstavujú jej svet, v ktorom si buduje silnú komunitu a identitu. Odkedy je škola nositeľkou mena Ľudovíta Rajtera, prebrala na seba ďalšie záväzky odovzdávania cenných odkazov, umeleckých posolstiev, profesionálnych a osobnostných kvalít významnej osobnosti dirigenta a skladateľa svojim žiakom. Je pre nich nielen vzorom nekonečnej pracovitosti, ale i vzorom umelca, ktorého život a hudba prepájali Bratislavu s európskym hudobným svetom.

V aktuálnom roku výročia založenia škola aktívne pracuje na rozvoji konceptu „side-by-side“, a to naprieč odbormi, čo predstavuje priestor a zároveň príležitosť „rásť po boku“ profesionálov. Tento jedinečný projekt už zaznamenal svoje úspechy. Pozitívnymi príkladmi širšieho spoločenského dopadu projektu sú Vianočný koncert 2025 Šťastné a veselé so sólistkou opery SND Alenou Grach a multižánrovým umelcom a spevákom Mariánom Čekovským a tiež benefičný koncert Oheň dobročinnosti k pocte vynálezcu kontaktnej šošovky Otta Wichterleho s mladou speváčkou a muzikálovou herečkou a performerkou Margarétou Vargicovou a s uznávaným klavírnym virtuózom a saxofonistom Ladislavom Fančovičom. K podujatiam s výnimočnou rezonanciou sa radia tiež vystúpenie na Forbes Charity Gala v Zoya Gallery & Museum v Modre či hudobný večer Dobré kruhy 2026 venovaný slávnostnému udeľovaniu ocenení Ligy pre duševné zdravie. Rozvoj talentu detí cez spoločné muzicírovanie v komorných združeniach prináša svoje ovocie a nezmazateľné stopy radosti z tvorby. Na škole nájdete Orchester mladých, Spevácky zbor, Guitarstrings, Belles Flutes, Ľudovienku, súbor bicích nástrojov Rhytmix, kapelu The 5th Season a ďalšie komorné súbory mladších žiakov. Ich pedagógom a umeleckým osobnostiam, ako sú Angela Vargicová, Anton Popovič, Peter Párničan, Laura Jašková, záleží na ich správnom vedení a formovaní. Učia ich precíznosti, zodpovednosti a predovšetkým láske k hudbe.

Študijnú ponuku obohacujú predmety kompozícia, hudba a počítač, hra na basgitare, ľudových píšťalkách a fujare. Hudobný odbor rozvíja aj spoluprácu so školami v Česku, Maďarsku, Poľsku a Juhoafrickej republike. Najväčší z odborov – hudobný má za sebou každoročne aj najväčší počet verejných vystúpení vrátane absolventských recitálov, družobných podujatí doma i v zahraničí, tiež prehliadok a súťaží.

Mimoriadnym absolventom školy je výnimočne nadaný huslista Teo Gertler. Medzi ďalších úspešných absolventov patria členovia Moyzesovho kvarteta violončelista Ján Slávik a huslista Stanislav Mucha, džezová speváčka a skladateľka Adriena Bartošová, saxofonista Erik Rothenstein, klaviristi Zuzana Čižmarovičová, Ivan Šiller, hobojistka a členka Orchestre National de Lyon Anna Štrbová, tenorista pôsobiaci v Grazi Richard Tamáš či spevák skupiny Fragile Martin Klempár, tiež nedávno zosnulý člen skupiny Hex Peter „Ďuďo" Dudák a ďalší.

Učiť mladých ľudí umeniu, nastavovať im správne vkus, hodnoty, tvoriť spolu s nimi a učiť ich ako byť citlivejšími a ohľaduplnejšími má hlboký zmysel a význam. Základná umelecká škola Ľudovíta Rajtera v roku 70. výročia svojho založenia, posmelená deväťsto nadšenými žiakmi plnými očakávaní, plánuje zúročiť túto energiu a aj v ďalších rokoch ju premieňať na dobro a krásu.

erika fáberová, riaditeľka ZUŠ Ľudovíta Rajtera

Základná umelecká škola Ľudovíta Rajtera si tento rok pripomína 70. výročie založenia a 120. výročie narodenia legendárneho dirigenta a skladateľa Ľudovíta Rajtera vystúpeniami Orchestra mladých, ktorý združuje približne 25 žiakov ZUŠ, a 20-členného školského speváckeho zboru. Účinkujúci sú spravidla vo veku od 8 do 18 rokov.

Umelecká a pedagogická činnosť pri naštudovaní programu je realizovaná metodikou „side-by-side", ktorá sa úspešne využíva v oblasti hudobného vzdelávania v mnohých európskych krajinách. Ide o typ vzdelávacieho projektu, v rámci ktorého majú mladí hudobníci príležitosť študovať repertoár a účinkovať po boku profesionálnych hudobníkov vo funkcii lektorov.

Členovia Orchestra mladých pri ZUŠ Ľudovíta Rajtera tak získajú možnosť priamo počas skúšobného procesu pozorovať interpretačné techniky, pracovné postupy a umelecký prístup skúsených hudobníkov, pričom sú sami aktívne zapojení do naštudovania a interpretácie hudobných diel. Táto forma vzdelávania sprostredkuje mladým hudobníkom intenzívnu a inšpiratívnu skúsenosť s fungovaním orchestrálneho telesa a prispieva k rozvoju ich interpretačných, komunikačných a tímových schopností.

anton popovič

klarisky koncertná sieň
concert hall

19.00

18 / 10 / 2026

rajter
dohnányi
brahms
kvartetá

záverečný koncert
27. ročníka festivalu

program

ľudovít rajter (1906 — 2000)
sláčikové kvarteto č. 1 e dur (1929) / string quartet no. 1 in e major

I. allegro
II. andante sostenuto
III. scherzo
IV. allegro molto

ernő dohnányi (1877 — 1960)
sláčikové kvarteto č. 2 des dur, op. 15 (1906) /
string quartet no. 2 in d-flat major, op. 15

I. andante – allegro
II. presto acciaccato
III. molto adagio – animato

v4 string quartet
miranda liu (usa/hu) / 1. husle / 1st violin
daniel rumler (sk) / 2. husle / 2nd violin
tomáš krejbich (cz) / viola / viola
bartosz koziak (pl) / violončelo / cello

prestávka / intermission

johannes brahms (1833 — 1897)
klavírne kvarteto č. 1 g mol, op. 25 (1861) /
piano quartet no. 1 in g minor, op. 25

I. allegro
II. intermezzo. allegro ma non troppo – trio. animato
III. andante con moto
IV. rondo alla zingarese. presto

daniel rumler / husle / violin
martin ruman / viola / viola
jozef lupták / violončelo / cello
nora skuta / klavír / piano

trvanie: 120 min. s prestávkou

jeho prítomnosť je nezmazateľná

rozhovor s adrianom rajterom

Spomínal otec na nejaký zásadný hudobný zážitok z detstva?

Pamätal si na prvý koncert symfonického orchestra, ktorý zažil. Bolo to v Bratislave v roku 1910, keď mal približne štyri roky. V meste hosťoval mníchovský orchester. Na tomto koncerte zaznela Wagnerova predohra k opere *Tannhäuser*, ktorá naňho údajne zapôsobila natoľko, že už vtedy akosi vycítil, že sa chce venovať hudbe a dirigovaniu.

Aké miesto malo v jeho živote violončelo?

Veľmi dôležité. Dokonca by som povedal, že bol viac než len talentovaným violončelistom. Violončelo študoval na vysokej škole, hoci štúdium neukončil diplomom. Bolo už jasné, že sa bude venovať predovšetkým kompozícii a dirigovaniu. Láska k tomuto nástroju sa však neskôr pretavila aj do diel, ktoré pre violončelo skomponoval. Zároveň mu hra na violončele poskytla obrovskú interpretačnú prax. Hral veľké množstvo komornej hudby, účinkoval v orchestroch a ako študent dokonca raz vypomáhal vo Viedenskej štátnej opere, teda v orchestri Viedenských filharmonikov. Neskôr opakovane hrával aj v Bratislavskom symfonickom orchestri pod taktovkou Oskara i Karla Nedbala.

Čo mu dalo štúdium v Bratislave, po ktorom sa dokázal úspešne etablovať vo Viedni?

Štúdium v Bratislave, predovšetkým u jeho otca Ľudovíta Rajtera staršieho a u Alexandra Albrechta ho remeselne výborne pripravilo na prijímacie skúšky na viedenskú Akademie für Musik und darstellende Kunst. Podľa vlastných slov ich zvládol veľmi ľahko.

Vo Viedni ho hre na violončele učili Friedrich Buxbaum a Rudolf Hindemith. Ako na nich spomínal?

Rudolf Hindemith ho učil len krátko. Bol to pozoruhodný hudobník a skladateľ. Žiaľ, počas nacizmu sa priklonil k režimu, čo zrejme spôsobilo rozkol s jeho bratom Paulom. Oveľa viac však otec rozprával o Friedrichovi Buxbaumovi. Okrem pôsobenia v legendárnom Rosého kvartete bol aj sólovým violončelistom Viedenských filharmonikov i Dvornej opery. Na jeho hodiny mal otec zaujímavú spomienku. Výučba prebiehala skupinovo a desať až dvanásť študentov postupne hralo, čo pripravovali. Otec počas troch mesiacov opakovane hral ten istý Haydnov koncert, mysliac si, že sa to v záplave študentov stratí.

Buxbaum si to, samozrejme, všimol. Napriek tomu otcovi veľmi pomohol. Podobne ako jeho pedagóg kompozície Franz Schmidt ho uviedol do kruhov domáceho muzicírovania vo Viedni. Získaval tak cennú prax v komornej hudbe a zároveň si tým privyrábal. Hoci mal vďaka výbornému výsledku prijímacích skúšok odpustené školné, náklady na bývanie si musel hradiť sám.

Čo ho viedlo k ďalšiemu štúdiu kompozície?

Ešte počas viedenských štúdií ho dvakrát ako dirigenta pozval aj orchester bratislavského Radiojournalu, no s dirigentskou kariérou v tom čase veľmi nepočítal. Chcel sa ďalej venovať kompozícii. Vo Viedni získal pevné remeselné základy, no cítil, že toto vzdelanie je príliš konzervatívne. Aj vďaka Alexandrovi Albrechtovi ho preto začal čoraz viac zaujímať Béla Bartók. Nevedel, že Bartók kompozíciu nevyučuje, a tak ho navštívil počas jedného z jeho pobytov u matky na Obchodnej ulici. Bolo to zrejme začiatkom roku 1930. Bartók si prelistoval otcovu absolventskú prácu a povedal mu, že kompozíciu nevyučuje. Odporučil mu Zoltána Kodálya, ktorý ho poslal za Ernő Dohnányim, ktorý ho prijal do majstrovskej triedy kompozície a zároveň mu dal príležitosť dirigovať v Maďarskom rozhlase.

Akým typom dirigenta bol? V jeho ére boli mnohí dirigenti autokratmi...

Bol všetkým možným, len nie autokratom. Jeho sebaistota vyplývala z pevných základov vzdelania, ktoré získal v Bratislave, vo Viedni a v Budapešti. Mal veľmi jasnú predstavu o skladbe, no uvedomoval si, že neznie on, ale orchester. Na začiatku skúšok, najmä pri hosťovaní, sa ho preto vždy snažil najprv spoznať. Na základe toho, čo počul, potom jemne formoval výsledný tvar podľa svojej predstavy. Bola síce jasná, ale zároveň flexibilná a reflektovala realitu. Nepatril k dirigentom, ktorí potrebujú všetko nacvičiť do posledného detailu a orchester doslova naučiť jednotlivé party. To považoval za súčasť zodpovednosti hudobníkov. Najlepšie sa mu pracovalo s telesami, ktoré boli výborne pripravené. V takom prípade bol podľa mňa veľmi presvedčivým sprievodcom.

Ako pristupoval ku komponovaniu?

Človek často ani nevedel, kedy komponuje. Sedel so zatvorenými očami a mal absolútne jasnú hudobnú predstavu. K notovému papieru a ceruzke si sadol až vtedy, keď mal skladbu v duchu vyformovanú. Nekontroloval ju pri klavíri. Občas si zapísal skicu, aby mu myšlienka neušla, no samotná práca prebiehala prevažne v hlave. Keď myšlienka nadobudla jasné kontúry a išlo napríklad o orchestrálne dielo, najprv vytvoril partičelo, približne v troch riadkoch, do ktorého zapisoval aj inštrumentačné pokyny. Až potom pristupoval k samotnej inštrumentácii. V tejto fáze už však dielo zásadne nekorigoval. Po dokončení partičela si ho zahral na klavíri len výnimočne, napríklad keď chcel skladbu niekomu ukázať. Sám to nepotreboval – jeho vnútorná hudobná predstava bola natoľko vycibrená, že sa zaobišiel bez kontroly v živom zvuku.

Môžeme povedať, že jeho skladateľská činnosť zostala trochu v tieni dirigentských aktivít?

Počas jeho života to tak pôsobilo – skladateľskú tvorbu pochopiteľne zatieňovalo pravidelné a intenzívne dirigovanie, nahrávanie aj práca v rozhlase. Keď sa však dnes pozrieme na zoznam jeho diel, vidíme plnohodnotného skladateľa a pokojne môžeme na chvíľu zabudnúť na jeho dirigentskú činnosť.

Nebolo to do istej miery spôsobené aj štýlom, v ktorom sa pohyboval, a dobovým kontextom, keď bola idea národnej hudby istým imperatívom?

Nepochybne. Ako skladateľ sa ocitol, nechcem povedať priamo na vedľajšej koľaji, ale nebol v centre pozornosti. Predpokladalo sa, že základy mladej slovenskej hudby musia byť slovanské. Suchoň, Cikker aj Moyzes študovali v Prahe u Vítězslava Nováka. Otec, Alexander Albrecht a Štefan Németh-Šamorínsky však študovali vo Viedni a v Budapešti. Ich kultúrne korene preto úplne nezapadali do nového poriadku, ktorý tu nastal. K otcovým osemdesiatinám vyšiel v denníku rozsiahly článok uznávanej muzikologičky, ktorú nebudem menovať, pretože si ju veľmi vážim. Napísala v ňom, že Ľudovít Rajter je talentovaný aj ako skladateľ. Pripadalo mi to úsmevné, veď vyštudoval kompozíciu v Budapešti aj vo Viedni. Talentovaný bol na začiatku svojej cesty.

Aký je podľa teba otcov odkaz v slovenskej kultúre?

Jeho prítomnosť je nezmazateľná. Je tu. Meno Ľudovíta Rajtera nájdeme takmer v každom historickom bulletine Slovenskej filharmónie. Z času na čas zaznejú vo vysielaní jeho nahrávky aj skladby, nie veľmi často, ale ani výnimočne. Slovenská filharmónia nedávno uviedla kompletnú suitu z baletu *Prešporský majáles*. Výber z nej dokonca pravidelne hráva ako prídavok na svojich zahraničných zájazdoch, čo je krásne. *Symfonická suita* opakovane zaznela aj v Slovenskom rozhlase, ktorý ju nahral s dvoma rôznymi dirigentmi. Viackrát zaznela aj *Sinfonietta* a komorné skladby sa uvádzajú ešte častejšie. Obe sláčikové kvartetá sa po dlhých rokoch opäť dostali na verejnosť vďaka Vyšehradskému kvartetu. Teší ma, že niečo z tejto tvorby zaznie aj na festivale Konvergencie. Po Rajterových suitách siahajú aj violončelisti. Naposledy ich uviedli Ján Slávik a Alexandra Kubinová. Sonáta a Sonatína pre kontrabas pravidelne zaznievajú na súťažiach a naši najvýznamnejší kontrabasisti ich nahrali na svoje albumy.

Čo podľa teba ešte chýba?

Predovšetkým koncízne spracovaná biografia, ktorá by ucelene zdokumentovala životný príbeh tiahnuci sa takmer celým 20. storočím a zahŕňajúci sedemdesiat rokov aktívnej kariéry. Takáto biografia zatiaľ nevznikla a myslím si, že je na mne, aby som ju napísal.

pripravil andrej šuba

konvergencie

pripravujeme

konvergencie v žiline

5. – 6. 11. 2026

komorné koncerty v dome hudby

12. 10. 2026 / rajter — bartók — dvořák
9. 11. 2026 / varga — godár — brezovský
7. 12. 2026 / dohnányi — schumann

marek brezovský medzi zemou a...

6. 11. 2026 / žilina
23. 11. 2026 / trenčín
24. 11. 2026 / prešov
26. 11. 2026 / banská bystrica
13. 2. 2027 / nové mesto nad váhom
14. 2. 2027 / bratislava

piesne marián varga

11. 11. 2026 / stupava
12. 11. 2026 / senec

marián varga 80

15. 1. 2027 / bratislava
17. 1. 2027 / skalica

konvergencie 2027 / bratislava

beethoven 32 / kompletné klavírne sonáty olli mustonen

3. – 5. 4. 2027
22. – 23. 5. 2027
15. – 17. 10. 2027

branislav **bielik** / violončelo – študoval na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banskej Bystrici (J. Ambrogetti, D. Szeghö), komornú hru v triede J. Juříka, zakladajúceho člena Trávníčkovho kvarteta. V štúdiách pokračoval u J. Podhoranského na AU v Banskej Bystrici a na VŠMU v Bratislave. Na Súťaži študentov konzervatórií SR získal v kategórii sólovej hry 3. miesto, v kategórii komornej hry ako člen kvarteta 2. miesto. Ako sólista spolupracoval so ŠKO Žilina, s orchestrom Camerata Novisoliensis a s orchestrom Štátnej opery v Banskej Bystrici. Pôsobil vo viacerých komorných zoskupeniach venujúcich sa rôznym hudobným žánrom. Je zakladajúcim členom dua Cello Appassionato a sláčikového kvarteta Spectrum Quartett, s ktorým absolvoval množstvo koncertov na rôznych festivaloch a prehliadkach. S kvartetom premiérovo uviedol diela mnohých súčasných skladateľov. V súčasnosti je členom orchestra Opery SND.

albín **blaho** / klarinet – študoval na Konzervatóriu v Bratislave (P. Drlička), kde získal titul „najlepší absolvent roka", v štúdiu pokračoval na JAMU v Brne (M. Polák, V. Spílka) a AU v Banskej Bystrici (R. Šebesta). Je držiteľom ceny Viva Musica! festival Grand Prix! a víťazom Súťaže študentov konzervatórií SR. Pôsobí v SOSR-i a Slovenskom mládežníckom orchestri ako prvý klarinetista. Je umeleckým vedúcim Aurum Quartet, s ktorým vystúpil vo viacerých krajinách (Kuvajt, JAR, Portugalsko, Nemecko, Rakúsko, Česká republika) a nahral debutové CD *Ouverture*. Účinkoval na festivaloch Konvergencie, Viva Musica!, Nová slovenská hudba a Terras sem Sombra. Ako sólista účinkoval so Slovenským komorným orchestrom, Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu (Zeljenka: *Klarinetový koncert*) a s Hilaris Chamber Orchestra. V Slovenskej filharmónii uviedol so Symfonickým orchestrom Konzervatória v Bratislave Debussyho *Première Rhapsodie*, so SOSR-om nahral Mozartov *Klarinetový koncert*. Svoje interpretačné schopnosti zdokonaľuje na majstrovských kurzoch u renomovaných umelcov doma i v zahraničí.

branislav **dugovič** / klarinet, basklarinet – v r. 2007 ukončil doktorandské štúdium na VŠMU v Bratislave, kde v r. 2007—2008 pôsobil ako odborný asistent. Spolupracoval s mnohými domácimi aj zahraničnými umelcami, napr. D. Matejom, B. Lenkom, J. Luptákom, E. Šuškovou, M. Paľom, L. Fančovičom, Moyzesovým kvartetom, VENI ensemble, orchestrami Cappella Istropolitana a Štátna filharmónia Košice, N. Nikitinom, E. Stevensom, T. Alexandrom a i. Ako sólista alebo komorný hráč nahrával pre viaceré vydavateľstvá, napr. Hudobný fond, Hudobné centrum, Diskant, Real Music House, Naxos, Orange Mountains Music/Hevhetia a i. Bol lektorom v projekte súčasnej hudby VENI Academy, ktorý v r. 2013 získal Radio_Head Awards v kategórii Nahrávka roka – klasická hudba za album *Rolling Tones / In Zarter Bewegung* s nahrávkami L. Andriessena, T. Rileyho, M. Adamčiaka a i. Premiérovo uviedol a nahral mnoho skladieb od slovenských skladateľov (Berger, Zeljenka, Kupkovič, Adamčiak, Iršai, Krák, Lejava a i.), viaceré z nich mu boli dedikované. S J. Kirschner spolupracoval na albumoch *Moruša biela* a *Moruša čierna*. S J. Luptákom, B. Lenkom, M. Comendantom a Š. Bugalom na albume *Uspávanky*. V posledných rokoch sa do povedomia odbornej i laickej verejnosti najvýraznejšie zapísal vydaním troch sólových, z veľkej časti autorských albumov: *Cross-Country Skiing* (Real Music House, 2018), *10 Simple Melodies* (Real Music House, 2019) a *Bang Bang Boogie Boogie* (Real Music House, 2021). Posledný menovaný získal v r. 2022 na udeľovaní jazzových cien Cenu verejnosti ESPRIT. V r. 2023 nahral album *Everyday Afterwork Music* (Hlava XXII). V r. 2025 vyšiel album *Branislav Dugovič Plays Silvestrov & Golijov*, na ktorom účinkujú aj D. Rumler, P. Biely, J. Lupták a P. Zwiebel.

ivica **gabrišová** / flauta – študovala hru na flaute na Mozarteu v Salzburgu u M. M. Koflera. Počas štúdia bola 2 sezóny členkou Orchestrálnej akadémie Mníchovskej filharmónie. Spolupracovala s poprednými slovenskými i zahraničnými orchestrami ako SOSR, Slovenská filharmónia, SKO B. Warchala, ŠKO Žilina, Virtuosi Brunensis, Jihočeská filharmonie, Mozarteum Salzburg, Junge Philharmonie Salzburg, Salzburger Kammerphilharmonie a i. Ako sólistka sa predstavila v sprievode orchestrov Pressburger Philharmonie, Sinfonietta Győr, Cappella Istropolitana, Hilaris Chamber Orchestra, Orchester Štátnej opery v B. Bystrici a Baltic Neopolis Orchestra. Je iniciátorkou a riaditeľkou medzinárodnej súťaže Flautiada určenej mladým flautistom. S pomocou rovnomenného občianskeho združenia organizuje vzdelávacie aktivity a majstrovské kurzy pre pedagógov a žiakov flautovej hry. Okrem toho vyučuje na medzinárodných interpretačných kurzoch doma i v zahraničí (Bystřická letní flétna, Bystřice pod Hostýnem, ČR, Summer Flute Orchestral Academy v Brne). Pravidelne prednáša a vyučuje na Slovensku a na európskych hudobných akadémiách (Janáčkova konzervatoř Ostrava, Ostravská univerzita, Akadémia F. Liszta v Pécsi, Hudobná akadémia v Záhrebe, na akadémiách hudby v Lodži, v Krakove, Universidade de Évora v Portugalsku a ď.), i v rámci významných medzinárodných podujatí (Poľský flautový kongres v Lodži).

andrej **gál** / violončelo – študoval na Konzervatóriu (K. Filipovič) a VŠMU v Bratislave (J. Podhoranský), absolvoval majstrovské kurzy u renomovaných violončelistov (R. Wallfisch, J. Waltz). V r. 1997—2002 zastával post vedúceho violončelovej skupiny v rôznych medzinárodných orchestroch (Young Artist's Festival Bayreuth, Internationale Junge

Orchesterakademie, Idyllwild Summer Arts Festival USA). Od r. 2001 je členom SKO B. Warchala. V r. 2002 získal na letnej akadémii Praha-Viedeň-Budapešť s Zwiebel Quartet cenu Thomastik-Infeld za interpretáciu Šostakovičových kvartet. V r. 2008 absolvoval majstrovský semestrálny kurz v Bazileji u prof. W. Levina (LaSalle Quartet) a R. Schmidta (Hagen Quartet). Koncertoval na významných pódiách a festivaloch (Lincoln Center, Carnegie Hall, Bachfest Leipzig, Pražská jar, Varšavská jeseň, Ostravské dni novej hudby, Gaida/Vilnius, Tokyo/Opera City, Los Angeles, Berlín, Lisabon, Moskva a i.). Je členom súborov súčasnej hudby VENI ensemble, Ostravská banda a spoluzakladateľom Quasars Ensemble. Hrá na barokovom violončele, príležitostne vystupuje so súborom Musica aeterna. Ako sólista spolupracoval s Janáčkovou filharmóniou Ostrava, SKO B. Warchala, Štátnou filharmóniou Košice a Quasars Ensemble. Účinkuje v rôznych improvizačných zoskupeniach s M. Tóthom, je členom Szidi Tobias & Band. V r. 2023 premiéroval diela D. Mateja, J. Iršaia a L. Borzíka.

michaela **hrubá** / husle – študovala na Konzervatóriu v Brne (J. Besperát, R. Šťastný) a na JAMU (M. Vacek). Zúčastnila sa na súťažiach (Medzinárodná husľová súťaž Mistra J. Muziky v Novej Pake, Kocianova husľová súťaž, Čírenie talentov Dolný Kubín a i.) i husľových kurzoch. S Quartetto di Gioia získala v r. 2006 2. cenu na Medzinárodnej súťaži L. Janáčka a 1. cenu na súťaži ANGLO-CZECHOSLOVAK TRUST v Londýne. Je zakladajúcou členkou komorného súboru Musica Minore, spolupracovala s osobnosťami klasickej hudby, ako V. Hudeček, B. Matoušek, J. Bárta, K. Englichová, J. Stivín, J. Špaček, J. Mráček, L. Klánský a ď. Okrem festivalov v ČR absolvovala turné v Mexiku, Belgicku či Španielsku. Od r. 2010 žije v Bratislave; bola členkou SOSR-u, od r. 2015 pôsobí v Slovenskej filharmónii a vyučuje na Konzervatóriu v Bratislave.

radka **kováčová** / klavír – študovala na Konzervatóriu v Bratislave (klavír, kompozícia) a na Universität für Musik und darstellende Kunst Wien (operná korepetícia, hudobná fyziológia). Počas štúdií vystúpila ako sólistka s orchestrom Konzervatória v Slovenskej filharmónii, koncertovala tiež v rôznych mestách na Slovensku a v zahraničí. Získala 2. miesto v hre na klavíri, Cenu firmy Yamaha, Cenu firmy Steinway, 3. miesto v komornej hre a cenu Viva Musica! festival Grand Prix na celoslovenskej Súťaži študentov slovenských konzervatórií. Spolupracovala so SOSR-om pri nahrávaní a koncertnom uvedení diel slovenských autorov, ako aj s Gustav Mahler Jugendorchester ako orchestrálna klaviristka na prestížnych Salzburger Festspiele. Pedagogicky pôsobila na Konzervatóriu v Bratislave. Od r. 2022 umelecky vedie Československý spevácky spolok Lumír vo Viedni, ktorý pôsobí viac ako 160 rokov. Podieľala sa na dvoch produkciách divadla Theater an der Wien ako jazyková poradkyňa pre sólistov a zbor. V sezóne 2025/2026 spolupracovala s operným zborom SND ako korepetítorka. Od r. 2023 pôsobí ako korepetítorka a pedagogička hry na klavíri na Joseph Haydn Privathochschule v Eisenstadte. Býva pravidelne pozývaná ako porotkyňa do najväčšej celoštátnej rakúskej hudobnej súťaže Prima La Musica. Na Slovensku pôsobí ako korepetítorka a lektorka v rámci masterclassov. Jej koncertná činnosť je zameraná prevažne na komornú hudbu.

ján **kružliak** ml. / husle – je univerzálny multižánrový huslista venujúci sa rôznym hudobným štýlom. Je vyhľadávaným komorným a sólovým hudobníkom. Absolvoval hru na husliach na Cirkevnom konzervatóriu a VŠMU v Bratislave a na Royal Academy of Music v Dánsku, kde študoval okrem klasickej hudby aj tzv. „global music". Venuje sa tiež historicky poučenej interpretácii so súbormi Solamente naturali a Le nuove musiche. Spolupracoval s mnohými telesami a umelcami ako SKO B. Warchala, Orchester Opery SND, Aarhus Symphony Orchestra, Randers Chamber Players, Junges Klangforum Mitte Europa, European Philharmonic Orchestra, VENI ensemble, Ensemble Ricercata, EnsembleSpectrum, SOOZVUK, Bratislava Hot Serenaders, Ľudové Mladistvá, V. Miko, Z. Mojžišová a jej Družina, La3no Cubano, The Surge a i. V r. 2022 sa stal umeleckým vedúcim Orchestra ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu. Spolupracoval tiež s kapelami a producentmi ako Para, Medial Banana, Lavagance, Billy Barman, Fallgrapp, Jimmy Pé a i. Účinkoval v predstaveniach Bratislavského bábkového divadla, SND alebo Divadla Kosmopol v Banskej Štiavnici. V spolupráci s rôznymi divadelnými režisérmi a choreografmi súčasného tanca participuje na tvorení a nahrávaní scénickej hudby pre Bábkové divadlo Žilina, Divadlo J. Palárika, Divadlo A. Bagara v Nitre, Mestské Divadlo Žilina, LUDUS a i. V r. 2012 založil sláčikové kvarteto Spectrum Quartett, ktoré sa venuje uvádzaniu diel súčasných skladateľov. Spectrum Quartett v r. 2022 vydalo debutové CD *CUBUS* so skladbami M. Paľka, P. Duchnického, L. Chuťkovej a V. Šarišského. Kvarteto spolupracovalo aj so speváčkou J. Kirschner. V spolupráci s renomovaným tanečným divadlom Debris Company vzniklo tanečno-divadelné predstavenie *Únos Európy* (r. J. Vlk) s autorskou hudbou V. Šarišského. Predstavenie bolo nominované na divadelné Dosky 2017 za mimoriadny počin v oblasti tanečného divadla. Súbor v spolupráci s M. Nogom a kapelou NogaBand vytvoril originálny hudobný koncept spojenia klasickej a autentickej ľudovej hudby v dielach E. Suchoňa, I. Zeljenku a A. Moyzesa s názvom *Obrázky zo Slovenska*, CD vyšlo v r. 2026.

boris lenko / akordeón – všestranný hudobník so záberom od klasického repertoáru cez crossoverové projekty (Požoň sentimentál, Polajka, Alea, Chassidic Songs) až po jazz (Triango). Do sólového akordeónového repertoáru vniesol viaceré novátorské prvky, najmä uvádzaním diel významných osobností povojnovej americkej a európskej scény (Zorn, Kagel, Lindberg, Klucevsek, Berio) či premiérovaním a iniciovaním nových slovenských diel (Beneš, Zagar, Burlas, Machajdík, Zeljenka, Szeghy, Piaček, Iršai, Burgr, Kupkovič). V r. 2001 mal ako prvý akordeonista v histórii Bratislavských hudobných slávností celovečerný recitál. O rok neskôr sa sólovo predstavil na festivale súčasnej hudby Varšavská jeseň. Stal sa priekopníkom uvádzania diel A. Piazzollu na Slovensku, založil komorný súbor ALEA, spolupracuje s P. Breinerom v mimoriadne úspešnom projekte Triango. Venuje sa tiež vlastnej tvorbe i úpravám diel pre akordeón a iné nástroje. Pôsobí ako profesor na VŠMU v Bratislave. Je pozývaný do porôt medzinárodných akordeónových súťaží, je umeleckým garantom Medzinárodnej akordeónovej súťaže v Poprade, spoluzakladateľom Združenia akordeonistov Slovenska. S nórsko-slovenským projektom Building Bridges nahral v r. 2024 album *Spev*, ktorý získal nomináciu na Radio_Head Awards.

jakub lukáč / husle – jeho vzťah k vystupovaniu a komornej hre výrazne formovala dlhoročná rodinná tradícia každoročných letných koncertov v Nitre. Počas navštevovania ZUŠ vystupoval s komorným orchestrom ZOE a získal niekoľko ocenení na regionálnych husľových súťažiach. Na medzinárodnej sláčikovej súťaži Talenty pre Európu v Dolnom Kubíne získal 4. cenu, na medzinárodnej husľovej súťaži Nové evropské talenty v Českých Budějoviciach 2. cenu a neskôr získal Hlavnú cenu Via musica ad Beatum z.s. na medzinárodnej husľovej súťaži Jozefa Micky v Prahe. V súčasnosti študuje na Konzervatóriu v Bratislave (D. Rumler) a súkromne navštevuje slovenského huslistu M. Paľu. V r. 2024 si spolu so svojimi spolužiakmi založil sláčikové kvarteto AJAJ, ktoré ho učí byť lepším komorným hráčom a kamarátom. Ako člen Slovenského mládežníckeho orchestra vystúpil v r. 2025 na 26. ročníku festivalu Young Euro Classic v Berlíne. Na jeseň toho istého roku úspešne absolvoval konkurz do Mládežníckeho orchestra Európskej únie (EUYO).

jozef lupták / violončelo – zakladateľ a umelecký riaditeľ festivalu Konvergencie, od r. 1999 jedného z najvýznamnejších hudobných podujatí na Slovensku. Neúnavný organizátor kultúrneho života absolvoval Konzervatórium a VŠMU v Bratislave, pokračoval na Royal Academy of Music v Londýne (R. Cohen) a v Banff Centre for the Arts v Kanade. Formuje hudobný a kultúrny priestor na Slovensku, za čo získal viacero cien (Cena ministra kultúry SR, Cena Frica Kafendu) i nominácií (Cena Nadácie Tatra banky, ocenenia Český lev a Slnko v sieti za hudbu k filmu *Amnestie*). Účinkuje na domácich i zahraničných pódiách; ako komorný hráč spolupracoval so svetovými umelcami a ansámblami (R. Cohen, D. Rowland, V. Mendelssohn, B. Schmid, I. van Keulen, A. Serdar, The Hilliard Ensemble, Fine Arts Quartet) aj s významnými dirigentmi (Parrott, Bělohlávek, Gazon, Héja, Mogrelia). Medzi jeho pravidelných spoluhráčov patria I. Karško, M. Ruman, D. Rumler, N. Skuta, B. Lenko a ďalší. Pôsobí na Akadémii umení v Banskej Bystrici a na Konzervatóriu v Bratislave, vedie majstrovské kurzy v zahraničí a vzdelávacie podujatia pre študentov doma. Od založenia Spoločnosti Mariána Vargu (2017) je jej predsedom, umelecky vedie aktivity venované tvorbe hudobníka, ktorý inšpiroval aj vznik Konvergencií. Nahral množstvo CD, medzi nimi Bachove *Suity pre sólové violončelo*, Brahmsove sonáty, premiéry diel V. Godára, crossoverové projekty *After Phurikane*, *Chassidic Songs*, *Uspávanky* či vlastnú tvorbu na CD *Free in One*, spolupracoval na CD Jany Kirschner *Moruša biela*. S nórsko-slovenským projektom Building Bridges nahral v r. 2024 album *Spev* nominovaný na Radio_Head Awards. Pre Divadlo Štúdio tanca vytvoril hudbu k predstaveniu *Zlaté dno*. So zostavou S. Fehér, V. Šarišský, O. Török nahral CD *Marián Varga – Piesne*, ktoré vyšlo v auguste 2025. / jozefluptak.com

zuzana manera biščáková / klavír – študovala na Schola Cantorum v Paríži (E. Indjić) a na VŠMU v Bratislave (D. Varínska). Počas štúdia sa zúčastnila na mnohých medzinárodných súťažiach a majstrovských kurzoch v Piešťanoch, Českom Krumlove, Bratislave a Paríži (E. Indjić, P. Jasmin, M. Bilson, S. Perticaroli, P. Toperczer, M. Lapšanský a i.). V r. 1996 získala 1. miesto na Súťaži študentov konzervatórií SR a v r. 1997 zvíťazila na Medzinárodnom festivale v Londýne, kde v r. 2002 získala aj ocenenie za najlepšiu interpretáciu skladby slovenského autora. Ako sólistka hrala so Štátnou filharmóniou Košice, so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu a ŠKO Žilina. Participovala na premiére diela *Eight Lines* S. Reicha a s Melos-Étos orchestrom uviedla diela *De Staat* a *Mausoleum* L. Andriessena a premiéry mnohých súčasných skladateľov s Janáčkovou filharmóniou a orchestrom Ostravská banda. Spolupracuje s mnohými hudobníkmi (J. Kubera, P. Rundel, P. Kotík, R. Kluttig, E. Sharp, M. Lejava, M. Košík, P. Mikuláš, N. Higano, M. Adámek, J. Pastorková, J. Palovičová, I. Šiller, F. Király, Mucha Quartet a i.) a zúčastňuje sa na mnohých domácich a medzinárodných festivaloch (Europäisches Haus Berlin, Japan tour so sopranistkou N. Higano, New York tour s Cluster ensemble, GAIDA festival vo Vilniuse, Melos-Étos, Ars Nova Cassoviae, Konvergencie, Orfeus, Space, Pohoda, BHS, Ostravské dni novej hudby, Festival of modern art Odessa a i.). Je členkou Cluster ensemble, s ktorým nahrala CD s hudbou Ph. Glassa a koncertovala v USA (2017). Je členkou tria Sen Tegmento (M. Adámek, klarinet, N. Higano, soprán), pre ktoré bolo

napísaných mnoho nových kompozícií a ktoré za krátky čas pôsobenia vystúpilo na mnohých pódiách. V r. 2018 nahralo CD s dielom I. Szeghy a jeho členovia ako rezidenční umelci realizovali nahrávky pre Slovenský rozhlas. V tom istom roku uviedla s klaviristkou J. Palovičovou Messiaenove *Visions de l'Amen* a Suchoňovu *Rapsodickú suitu* pre dva klavíry na festivale BHS. Zapojila sa do projektu kompletného klavírneho a komorného diela E. Suchoňa (2018/2022). Spolupracuje na edukačných programoch zameraných na súčasnú hudbu a nahráva pre Slovenský rozhlas. V r. 2023 uviedla s ŠKO Žilina premiéru *Klavírneho koncertu* N. Bodnára.

matej **michalec** / viola – študuje hru na viole na HEMU Valais-Wallis v triede J. Stumm. Predtým študoval na Konzervatóriu v Bratislave u M. Rumana, ktoré ukončil ako najlepší absolvent. Medzi jeho najvýznamnejšie súťažné úspechy patrí víťazstvo na Súťaži študentov konzervatórií SR (2022) a na medzinárodnej súťaži Talenty pre Európu (2024). Ako sólista sa predstavil s *Violovým koncertom* Bélu Bartóka v sprievode SOSR-u pod taktovkou K. Ilievskeho (2025). Bohaté orchestrálne skúsenosti nadobúda od r. 2022 ako člen Slovenského mládežníckeho orchestra, s ktorým mal možnosť účinkovať na festivale Young Euro Classic v Berlíne. Následne bol v r. 2023 až 2025 členom Mládežníckeho orchestra Európskej únie (EUYO) a zároveň tiež pôsobil v Gréckom mládežníckom symfonickom orchestri, s ktorým debutoval v Carnegie Hall v New Yorku. Dôležitou skúsenosťou v jeho profesionálnej orchestrálnej dráhe bolo aj pôsobenie v skupine viol Slovenskej filharmónie v sezóne 2025/2026. Tento rok sa stal tiež členom novozaloženého telesa dirigenta D. Grammenosa – Orchestre Visionnaire, s ktorým debutoval v sále Concertgebouw v Amsterdame. Aktívne sa venuje aj komornej hudbe, pričom na festivale Konvergencie sa predstavil už po niekoľkýkrát. Hrá na nástroji, ktorý mu zapožičalo Hudobné centrum.

rozália **miklášová** / husle – absolvovala Konzervatórium a VŠMU v Bratislave. Ako členka komorného orchestra ZOE v r. 2013 uviedla sólový part husľového koncertu P. Vasksa *Distant Lights*. Pôsobila v ansámbloch AsynChrónie a Ensemble Spectrum (Melos-Étos a i.). Spolupracovala s umeleckým zoskupením SOOZVUK (v r. 2013, BHS). Pôsobila v orchestri Ostravských dní novej hudby. So súbormi VENI Academy odohrala mnoho koncertov, napr. Muzički Biennale Zagreb 2015. Podieľala sa na ocenenej nahrávke CD *Rolling Tones* / *In Zarter Bewegung* (Radio_Head Awards v kategórii Nahrávka roka – klasická hudba, 2013). Venuje sa interpretácii diel mladých skladateľov. Uviedla svetové premiéry niekoľkých diel pre sólové husle, napr. *Cadenza per violino solo* D. Kopcsaya, ktorá získala 2. miesto v medzinárodnej súťaži Generace v r. 2015, *Fantáziu pre husle sólo* P. Kršku z r. 1982, tiež tvorbu skladateľky B. Tomáškovej na festivaloch Orfeus, AsynChrónie, Prehliadka mladých skladateľov, Next, Pohoda, a nahrávky pre Český rozhlas (2022). Od r. 2015 pôsobí v súbore starej hudby Solamente naturali, s ktorým absolvovala koncerty a nahrávky na festivaloch ako Konvergencie, Viva Musica!, Dni starej hudby, CD s Mojše Band a i. Práve záujem o starú hudbu, historicky poučenú interpretáciu a pôsobenie v Solamente naturali ju v r. 2016/2017 priviedli k absolvovaniu študijného pobytu v Palerme u huslistu a dirigenta E. Onofriho. Absolvovala kurzy stredovekej hudby v talianskom Spelle (2023, 2024) a v Arezze (2025).

milan **paľa** / husle – patrí k najoriginálnejším a najvplyvnejším umeleckým osobnostiam súčasnej hudby. Oceňovaný je pre intelektuálnu hĺbku, technickú suverenitu a nekompromisnú umeleckú identitu, ktorou dlhodobo rozširuje výrazové možnosti huslí a formuje vlastnú, jedinečnú umeleckú cestu presahujúcu zaužívané interpretačné rámce. Odpremiéroval viac než 100 nových diel – husľové koncerty, sólové skladby i diela pre husle a klavír – čím sa etabloval ako jeden z najplodnejších interpretov novej hudby. Jeho partnerstvá podnietili vznik nových kompozícií významných autorov, ako sú P. Dusapin, E.-S. Tüür, T. Kõrvits, aj českých a slovenských skladateľov F. Emmerta, J. Iršaia, M. Lejavu, A. Demoča a J. Kmiťovej. Kľúčovým impulzom jeho umeleckého formovania bolo stretnutie s francúzskym skladateľom a organistom J. Guillouom, ktorého podpora sa stala jedným zo základov Paľovej umeleckej filozofie.

Repertoár od baroka po najaktuálnejšie podoby hudby 20. a 21. storočia prezentoval na významných medzinárodných festivaloch ako ISCM World New Music Days, Muzički Biennale Zagreb, Pražská jar, Hudební fórum Hradec Králové či Melos-Étos. Koncertoval v prestížnych sálach ako Großes Festspielhaus v Salzburgu, Kölner Philharmonie, Narodowe Forum Muzyki vo Wrocławi či Saarländisches Staatstheater. Pravidelne vystupuje s poprednými orchestrami ako Filharmonie Brno, Filharmonia Poznańska, Orquesta Sinfónica de Xalapa, Symfonický orchester hl. m. Prahy FOK, Slovenská filharmónia či Štátna filharmónia Košice. Vystupoval pod taktovkou dirigentov D. R. Daviesa, A. Liebreicha, C. Scaglione, P.-A. Valade, Ł. Borowicza, J. Hrůšu, J. Valčuhu a M. Lejavu. Uviedol husľové koncerty a kľúčové diela autorov ako E. Elgar, B. Bartók, K. Szymanowski, E. W. Korngold, A. Schnittke, H. Birtwistle, E.-P. Salonen či P. Dusapin. Súčasťou jeho umeleckého profilu je rozsiahla a koncepčne budovaná diskografia vznikajúca v spolupráci so značkou Pavlik Records – sonáty pre husle (alebo violu) a klavír od Beethovena, Brahmsa, Griega, Bartóka a Šostakoviča, všetkých šesť husľových sonát M. Weinberga nahratých naživo na festivale Moravský podzim 2019 a husľových koncertov A. Berga, K. Szymanowské-

ho a A. Schnittkeho. Zahŕňa zásadné diela husľového repertoáru vrátane Bachových *Sonát a partit (BWV 1001–1006)* a *Suít (BWV 1007–1012)*. V posledných sezónach ju rozšíril o sedemnásť albumov s tvorbou autorov ako P. Dusapin, S. Feinberg, V. Bibik, G. Enescu, L. Janáček, B. Kutavičius, R. Berger, A. Demoč, J. Kmiťová, ako aj vlastnú skladateľskú tvorbu. Mnohé vznikli v spolupráci s klaviristkou, jeho umeleckou i životnou partnerkou Katarínou Paľovou. Kompletná nahrávka slovenskej tvorby pre sólové husle *(Violin Solo in the Works of Slovak Composers I–V)* patrí k zásadným projektom, rovnako ako *Cantūs Moraviae* s tvorbou moravských skladateľov pre sólové husle a violu či album *Milanolo*, venovaný repertoáru pre päťstrunové husle Milanolo z dielne Ateliéru Bursík, rozšírené o spodný violový register. Pri dlhodobej spolupráci s Ateliérom Bursík, z ktorého nástrojov umelecky vychádza, nedávno nadviazal spoluprácu s výrobcom strún Warchal Strings, ktorá mu otvára priestor pre systematické redefinovanie výrazových možností huslí v hudbe 21. storočia. Popri interpretačnej činnosti sa venuje kompozícii. Súkromne študoval u F. Emmerta, diela konzultoval so skladateľom a dirigentom M. Lejavom. Od r. 2015 sa komponovaniu venuje intenzívne; jeho tvorba sa pohybuje na priesečníku tradičných kompozičných princípov a avantgardných prúdov, často inšpirovaná literárnymi a vizuálnymi podnetmi. Za skladbu *Ezra Pound's Tree* získal 3. cenu na skladateľskej súťaži Mansurian International Composition Competition 2025. Medzi najnovšie premiéry patria *Ossth* – koncert pre husle a sláčikový orchester (Ensemble Opera Diversa, dir. M. Lejava), *Gillot* pre husle, violončelo, flautu a klarinet (CODEnsemble), *Unruhe* (sláčikové kvarteto č. 2), *Lament* pre husle a klavír a celovečerné dielo *Objekty (Amfisbain – symfónia pre sólové husle)* neskôr vydané na rovnomennom albume, ako aj premiérové nahrávky na albumoch *Co-incidence* a *Drammi*.

Jeho skladateľské portfólio zahŕňa koncerty pre husle, klavír či klarinet a orchester, skladby pre symfonický orchester, ako aj široké spektrum komornej a sólovej tvorby. Ťažiskom sú diela pre husle – sólové i koncertantné – v ktorých prepája bohaté interpretačné skúsenosti zo súčasnej hudby s vlastným kompozičným jazykom. Do r. 2023 uvádzal svoje skladby pod pseudonymami, odvtedy ich prezentuje pod vlastným menom. Získal viacero významných ocenení, medzi nimi Cenu Ľudovíta Rajtera (2009), Cenu ministra kultúry SR (2014), Cenu Nadácie Tatra banky za umenie – špeciálnu cenu Mladý tvorca (2014), Cenu Frica Kafendu (2015) a viaceré Radio_Head Awards za nahrávku roka v kategórii klasická hudba: Szymanowski/Berg (2017), L. Borzík – *Svetlo slova* (2020) a Valentin Bibik – *Viola Sonatas* (2022).

katarína paľová / klavír – vníma interpretáciu ako tvorivý akt a koncertný priestor ako miesto objavovania. Hudba sa v jej ponímaní neuzatvára do definitívnych významov, ale zostáva otvoreným procesom – neustále sa meniacim v čase, priestore a v kontakte s poslucháčom. Tento prístup formuje jej vzťah k hudbe 20. a 21. storočia, v ktorej sa pohybuje na priesečníku interpretácie, dramaturgie a spolupráce so žijúcimi skladateľmi. Osobitné miesto v jej repertoári majú menej uvádzaní či znovuobjavovaní autori, ktorých diela prinášajú dramaturgicky výnimočný zážitok. Hudobní kritici oceňujú jej schopnosť prepájať precíznosť s prirodzenou komunikačnou silou. Jej profil spája široké spektrum hudobných svetov – od S. Feinberga, N. Roslavca, G. Scelsiho, J. Guilloua, V. Bibika, T. Takemitsua a T. Kõrvitsa až po súčasnú tvorbu a premiéry na Slovensku a v ČR. Dôležité sú dlhodobé umelecké partnerstvá so slovenskými skladateľmi P. Machajdíkom, J. Kmiťovou, R. Kolářom, M. Paľom a A. Steineckerom, s ktorými sa podieľa na vzniku a uvádzaní nových diel. V sezóne 2025/2026 debutovala so Slovenskou filharmóniou v koncertnej premiére *Klavírneho koncertu č. 6, op. 71* J. Zimmera pod taktovkou M. Lejavu. Jej orchestrálna sólová línia pokračuje v sezóne 2026/2027 vystúpením so SOSR-om v *Klavírnom koncerte č. 1* B. Bartóka. Pravidelne účinkuje na festivaloch a pódiách doma i v zahraničí, medzi nimi Festival Messiaen au Pays de la Meije, Piano Pulse, Moravský podzim, Medzinárodný hudobný festival Kutná Hora, Melos-Étos, Košická hudobná jar, Konvergencie, Piano Days, Albrechtina, Orfeus či Levočské babie leto. Spolupracovala s dirigentmi M. Lejavom, G. Tardonovou, M. Vlasákom a K. Ilievským a účinkovala s telesami ako Filharmonie Brno, VŠMU Modern Orchestra a Ensemble Opera Diversa. Nahrávanie je paralelnou líniou jej umeleckej práce – nie dokumentáciou výkonu, ale jeho pokračovaním v inom čase. S huslistom, violistom a skladateľom M. Paľom, svojím životným a umeleckým partnerom, vytvorila pre Pavlik Records rozsiahlu diskografiu – od r. 2022 desať albumov pre husle, violu a klavír. Ich diskografia mapuje tvorbu S. Feinberga, V. Bibika, B. Kutavičiusa, A. Schnittkeho, P. Dusapina, R. Bergera a F. Emmerta. Album *Valentin Bibik – Viola Sonatas* získal Radio_Head Award 2022 za nahrávku roka v kategórii klasická hudba, v tom istom roku vydala sólový dvojalbum *Augure*. V aktuálnej sezóne koncertne uviedla album *Lalli* (M. Paľa) a premiéry nových diel v rámci cyklu CODEnsemble, ktorého je členkou. Vzťah k hudbe súčasných autorov sa formoval už vo VENI Academy pod vedením M. Lejavu, kde účinkovala na festivaloch ISCM World New Music Days a Melos-Étos – skúsenosť zásadná pre jej ďalšie smerovanie. Hru na klavíri a dirigovanie absolvovala na Konzervatóriu v Žiline, klavír potom na JAMU v Brne u I. Gajana. Ďalšie impulzy získala na majstrovských kurzoch E. Indjića, A. Serdara, D. Vandewalleho a J. Powella. V r. 2022 ukončila doktorandské štúdium na Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

anton **popovič** – študoval hru na trúbke a na bicích nástrojoch na Konzervatóriu v Bratislave, dirigovanie na VŠMU (L. Slovák, B. Režucha). Na Kráľovskom konzervatóriu v Haagu absolvoval dlhodobý študijný pobyt – dirigovanie (J. van Steen, E. Spanjaard, J. Boogarts), kompozíciu (L. Andriessen), interpretačnú prax starej hudby (J. Kleinbussink). Zároveň súkromne študoval dirigovanie u Ľ. Rajtera. Po štúdiu intenzívne spolupracoval s orchestrom Komorní sólisti Bratislava – okrem množstva koncertov na Slovensku, v Česku a Nemecku s ním nahral tri CD. Predstavil sa na čele telies ako Janáčkova filharmonie Ostrava, Štátna filharmónia Brno, Štátny akademický symfonický orchester Bieloruskej republiky, Štátna filharmónia Košice, SOSR, Štátny komorný orchester Žilina, Orchester SND, Symfonický orchester VŠMU, Cappella Istropolitana, Camerata Instrumentale Berlin, súborov súčasnej hudby VENI ensemble a Group 180 a barokových orchestrov Musica aeterna a Solamente naturali a na festivaloch BHS, Večery novej hudby, Melos-Étos, Dni starej hudby Bratislava, Dni Európy, Stredoeurópsky festival koncertného umenia Žilina, Concentus Moraviae, Radio_Head Awards, na Medzinárodných slávnostiach starej hudby Praha, v Českom Krumlove, na festivale v Chorine (Nemecko) a i. Účinkoval na Majstrovských kurzoch Saxophobia Bratislava. Popri slovenských premiérach diel svetových skladateľov (E. Satie, L. Andriessen, A. Pärt a i.) naštudoval a dirigoval svetovú premiéru baletu *Sattó* kanadského skladateľa P. Michauda, ako aj početné diela slovenských skladateľov (D. Matej, Ľ. Čekovská, M. Piaček, M. Burlas, M. Betko, M. Bázlik, P. Zagar, V. Bokes, V. Godár, V. Šarišský a ď.). Spolupracoval s renomovanými sólistami ako A. Kučerová, F. Leleux, I. Bittová, I. Danko, J. Čižmarovič, J. Schäfer, J. Lupták, J. Bartoš, L. Fenyő, Ľ. Vargicová, M. Skuta, N. Skuta, R. Šebesta a L. Fančovič. Na viacerých koncertoch spoluúčinkoval s M. Vargom a vytvoril pre ne orchestrálne aranžmány jeho skladieb. Ako dirigent sa podieľal na profilovom albume V. Godára premiérovou nahrávkou kompozície *Barkarola* (Komorní sólisti Bratislava, J. Lupták), na profilovom albume P. Zagara (Camerata Bratislava, Komorní sólisti Bratislava) a pre nemecké vydavateľstvo Christophorus nahral tri CD s barokovou hudbou (Komorní sólisti Bratislava, Camerata Instrumentale Berlin, J. Schäfer). Na CD vyšla aj jeho live nahrávka *Spam Symphony* M. Burlasa so SOSR-om a zborom Lúčnica. Dirigoval viaceré úspešné nahrávky hudieb k filmom (*Polojasno*, *Záhrada*, *Krajinka*, *Návrat idiota*, *Všetci moji blízki*, *Tanec medzi črepinami*, *38 – pocta hokejovej legende*, *Sedem zhavranelých bratov*, *A máme, čo sme chceli*, *Tri zlaté dukáty*). Ako skladateľ vytvoril hudbu k televíznym i celovečerným filmom, divadelným predstaveniam a rozhlasovým reláciám. Na objednávku Divadla Štúdio tanca Banská Bystrica napísal hudbu k tanečným predstaveniam *Tak dávno som Ti nenapísala* a *O trpaslíkovi Nosáľkovi*, pre SND k baletu *Popolvár*.

martin **ruman** / viola – prvý violista Slovenskej filharmónie a pedagóg Konzervatória v Bratislave patrí medzi najvýraznejšie hudobné osobnosti svojej generácie na Slovensku. V Redute uviedol so Slovenskou filharmóniou pod taktovkou R. Štúra – v jej histórii vôbec po prvýkrát – *Violový koncert* W. Waltona. Ako sólista sa tiež predstavil na slávnostných koncertoch pri príležitosti 70. a 75. výročia Slovenskej filharmónie (*Dariačangin sad* V. Godára s J. Juddom *a Don Quixote* R. Straussa s D. Raiskinom). *Dona Quixota* uviedol aj s čínskym dirigentom M. Tangom na Richard Strauss festivale v nemeckom Garmisch-Partenkirchene. So SOSR-om účinkoval na otváracom koncerte 97. sezóny v diele *Harold v Taliansku* od H. Berlioza spolu s dirigentom O. Lenárdom. Na festivale Melos-Étos zahral s rozhlasovým orchestrom európsku premiéru skladby *Wayfinder pre violu a veľký orchester* japonského skladateľa D. Fujikuru. Ako sólista účinkoval aj so Slovenskou filharmóniou, Slovenským komorným orchestrom a Capellou Istropolitanou. Je pravidelným hosťom festivalu Konvergencie, kde sa predstavil s plejádou domácich i zahraničných umelcov. Venuje sa tiež dobovej interpretácii a hre na viole d'amore. Na koncertoch pravidelne uvádza slovenskú tvorbu a objednáva nové diela. Premiérovo uviedol okrem iného diela Ľ. Čekovskej, J. Iršaia, V. Kubičku, Ľ. Bernátha, aj I. Zeljenku. V slovenskej premiére uviedol *Elégiu* B. Brittena. S klaviristkou A. Hučkovou odohrali množstvo recitálov a vydali dva albumy – kompletnú tvorbu Rebeccy Clarke pre violu a klavír a CD skladieb slovenských autorov. Etabloval sa aj ako vynikajúci pedagóg – jeho študenti z Konzervatória získavajú úspechy doma i v zahraničí.

daniel **rumler** / husle – študoval hru na husliach na Konzervatóriu v Pardubiciach u J. Kuchválka, na AMU v Prahe u J. Tomáška a na Hochschule Luzern – Musik u I. Karška a G. Carmignolu, kde si v magisterskom programe Master in Musikpädagogik doplnil aj pedagogické vzdelanie. Doktorandské štúdium absolvoval na Akadémii umení v Banskej Bystrici (J. Krigovský). V r. 2015 — 2018 účinkoval v renomovaných švajčiarskych orchestroch Musikkollegium Winterthur, Sinfonieorchester Biel-Solothurn a Camerata Zürich. V r. 2018 — 2023 bol členom skupiny 1. huslí Slovenskej filharmónie. Venuje sa tiež historicky poučenej interpretácii a ako koncertný majster spolupracuje s orchestrami Collegium Wartberg a Volantes Orchestra. V r. 2021 bol pri vzniku medzinárodného ansámblu V4 String Quartet, s ktorým absolvoval desiatky koncertov na medzinárodných podujatiach a v rámci koncertných sérií etablovaných inštitúcií, ako sú FOK Praha alebo Hudobná akadémia Franza Liszta v Budapešti. Ako komorný hráč vystúpil na významných európskych festivaloch, ako sú Lucerne Festival, Eufonie, Witold Lutosławski „Chain" Festival, Konvergencie, Ostravské dni novej hudby, MiraTone Festival and Academy v Budapešti, Liszt Festival v Gödöllő a i. Pravidelne spolupracuje aj so Slovenským mládežníckym orchestrom. Od r. 2021 pôsobí ako pedagóg hry na husliach na Konzervatóriu v Bratislave. Popri interpretačnej a peda-

gogickej činnosti sa venuje aj kompozícii a aranžovaniu. Jeho diela zazneli vo významných európskych inštitúciách, ako sú Tonhalle Zürich, Slovenská filharmónia alebo Festetics Palota v Budapešti. Niektoré jeho transkripcie boli nahrané pre vydavateľstvo ECM a švajčiarsky rozhlas SRF.

nora skuta / klavír – je vyhľadávanou interpretkou v oblasti klasickej i súčasnej hudby. Účinkovala na medzinárodných festivaloch (Melos-Étos, Konvergencie, BHS, Pražská jar, Grenzenlos-Berlín, Contrasts – Ľvov, Varšavská jeseň, Salzburg Biennale Aspekte, StART, Osterfestspiele Salzburg, Dialoge-Salzburg, Bregenzer Festspiele, Drážďanské dni novej hudby, Ultraschall Berlin, München Biennale, Kunstfest Weimar, Milano Musica, Mozartwochen Salzburg, Salzburger Festspiele, Wien Modern a i.). Komorná hra predstavuje dôležitú časť jej umeleckého profilu. Spolupracovala s významnými osobnosťami, skladateľmi, interpretmi, dirigentmi klasickej hudobnej scény a hudby 20. storočia (Phillips, Fenyő, Griffith, Schröder, Krauze, Andriessen, Reich, Rihm, Sciarrino, Kurtág, Furrer, Hosokawa, Lachenmann, Dusapin, Gubaidulina, Saunders, Lang, Kalitzke, Ollu, Haas). Je spoluzakladateľkou Opera Aperta ensemble, vystupuje v klavírnom duu s manželom M. Skutom. Má bohatý repertoár aj v klasicko-romantickej literatúre. Z domácich umelcov má najdlhšiu a najbohatšiu spoluprácu s J. Luptákom a R. Šebestom. Od r. 2009 pôsobí v Österreichisches Ensemble für Neue Musik v Salzburgu. Uviedla množstvo premiér, jej diskografia obsahuje zväčša komorné nahrávky a profily skladateľov (Slovenský rozhlas, RTVS, ORF, Hudobný fond, Hevhetia, EMC, Naxos, NEOS, KAIROS, WDR 3). Jej sólový album *John Cage – Sonáty a interlúdiá pre preparovaný klavír* (Hevhetia 2005) je vysoko hodnotený v domácich i zahraničných odborných kruhoch. V r. 2007 bolo CD zaradené do knihy kritika *BBC Music Magazine* Rogera Thomasa *1001 Classical CDs You Must Hear Before You Die*, ktorá vyšla v Londýne.

ronald šebesta / klarinet – patrí medzi popredných slovenských hráčov na klarinete. Po štúdiách v Bratislave a v Boulogne sa v r. 1993 stal prvým klarinetistom Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, v r. 1996 získal rovnaký post v Cappelle Istropolitane. Jeho záujem o súčasnú hudbu ho priviedol do zoskupení VENI ensemble, VAPORI del CUORE, DON@U.com a Ensemble Ricercata. V r. 1997 — 2005 pôsobil v Opera Aperta ensemble, ktorého bol spoluzakladateľom. Spolu s bratom Róbertom pôsobí v unikátnom zoskupení historických basetových rohov Lotz Trio. Hosťuje v orchestroch hrajúcich na dobových nástrojoch Wiener Akademie, Orfeo Orchestra a Capella Cracoviensis. V r. 2002 — 2010 pedagogicky pôsobil na VŠMU v Bratislave, v súčasnosti vyučuje na Akadémii umení v Banskej Bystrici. Nahral koncertantné diela Suchoňa a Zeljenku (Hudobný fond). Jeho profilové *CD Classic Malts* obsahuje skladby Stravinského, Scelsiho, Sciarrina, Stockhausena, Reicha a Griseyho. V r. 2025 nahral CD *Clarinet on the Road* so skladbami od romantizmu po súčasnosť.

barbora tomášková – popri komponovaní vážnej hudby vystupuje ako performerka vlastných kompozícií, v ktorých hru na svojich DIY objektoch prepája s klasickými hudobnými nástrojmi a live elektronikou, čomu sa začala venovať v rámci magisterského štúdia kompozície v Porte. Jej skladby odzneli o. i. na festivaloch Pražská jar, World New Music Days v Číne, Nová slovenská hudba, Konvergencie, Festival Next, Festival Pohoda, MFDF Ji.hlava, Art's Birthday v Prahe, Festival Alternativa v Prahe, No Noise v Porte, Gibanja festival Zagreb. Predstavila sa na festivale FILEC v Mexiku, kde absolvovala mesačné turné. Spolupracovala so súbormi Klangforum Wien, Ensemble Modern, Dunami Ensemble, Ensemble Terrible, Anima Musicae, Veni Academy, s ansámblom AsynChrónie, SOSR-om a EnsembleSpectrum. V r. 2024 vyšiel jej debutový album *Z dna* (vydavateľstvo Next Festival Records), album bol zaradený do shortlistu Radio_Head Awards. Vytvorila kompozíciu na objednávku pre Český rozhlas – Rádio Vltava do relácie RADIO(C)USTICA. Aktuálne ju čaká nemecká premiéra skladby *Pulsum Noctis* vo Frankfurte v podaní Ensemble Modern (október 2026), koncert v Stockholme a premiéra jej novej kompozície *Static Friction* na festivale Melos-Étos (november 2026). Na objednávku festivalu Contempuls vytvorí sláčikové kvarteto pre poľský NeoQuartet, ktoré bude odpremiérované v Prahe na jeseň 2027. Je autorkou hudby k tanečným, divadelným predstaveniam a filmom: *Nepriateľ ľudu* – Divadlo ARÉNA (2024), multimediálne tanečno-divadelné predstavenie *XXXIII* premiérované v Berlíne a v Prahe (2025), skomponovala hudbu k filmu *Prebytočný človek?* (r. D. Pastirčáková, 2023, RTVS), *Ide furman dolinou* (r. D. Jursa, 2023, RTVS), *Rieky-Cyklus Eko* (D. Jursa, 2022, RTVS), *Komu patrí mesto* (D. Jursa, 2022), multimediálne predstavenie *Marína* (2021) a i.

romana uhlíková / kontrabas – je slovenská kontrabasistka a pedagogička. Magisterské štúdium a nadväzujúcu hudobnú pedagogiku absolvovala na Hochschule für Musik v Bazileji (R. Patkoló). Jej umelecké smerovanie zásadne formovali poprední mentori komornej hry ako S. Azzolini, R. Schmidt či C. Martínez Mehner. Ako aktívna orchestrálna a komorná hráčka pravidelne spolupracuje s popredными európskymi zoskupeniami (Kammerorchester Basel, Musique des Lumières, Musica aeterna, Collegium Marianum) a účinkuje na medzinárodných festivaloch ako Schleswig-Holstein Musik Festival či Konvergencie. Umelecky spolupracovala s osobnosťami ako L. Coppola, S. Azzolini a O. Mustonen. Popri pedagogickej činnosti a sólovej interpretácii aktívne spolupracuje s jazzovým zoskupením Papermoon Trio a s choreografkou R. Legros Štěpánkovou.

albrecht trio – založili traja členovia Slovenskej filharmónie v r. 2021. Svojím umeleckým pôsobením chcú prispievať k šíreniu odkazu dvoch významných osobností Bratislavy: dirigenta, hudobného skladateľa a pedagóga Alexandra Albrechta a muzikológa, hudobníka, umenovedca a pedagóga Jána Albrechta. Trio sa zameriava na popularizáciu tvorby bratislavských a slovenských skladateľov, pričom dramaturgiu svojich koncertov obohacuje aj dielami významných predstaviteľov svetovej hudby. Na koncerte v Dome Albrechtovcov v júli 2021 uviedli okrem iných diel premiéru Zeljenkovho *Dychového tria č. 2*. Účinkovali aj v rámci festivalov Hudba Modre a Bratislavské hudobné slávnosti (2021). Samostatným programom v Štátnej filharmónii Košice v cykle jej komorných koncertov sa predstavili dielami J. Iberta, J. Podprockého, Ľ. Rajtera, A. Tansmana a G. Aurica.

požoň sentimentál – je malomestský komorný orchester: flauta, husle, akordeón a klavír. Vznikol v roku 1994 v Bratislave z členov súboru pre súčasnú hudbu VENI ensemble a odvtedy hrá – v divadle, v kaviarni, na festivaloch novej hudby aj na ulici – hudbu, ktorá berie vážne humor a s humorom vážnosť. Súbor vychádza z tradície bizarnosti svojho mesta, ktorú rozvíja do svojráznej poetiky, spájajúc poklesnuté žánre s kultivovanou rafinovanosťou. Nadväzuje na tradíciu prešporských kaviarenských a pouličných kapiel videnú však cez prizmu skúseností Novej hudby. Základnou charakteristikou súboru je radostné muzicírovanie a „nevyberavý" výber repertoáru, ktorý siaha od historických diel spätých s Bratislavou cez vlastnú tvorbu až k recyklácii najprofánnejších hitov a melódií z televíznych seriálov.

v4 string quartet – súbor vznikol v r. 2021, v medzinárodnom zložení: huslisti Miranda Liu (Maďarsko/USA) a Daniel Rumler (Slovensko), violista Tomáš Krejbich (Česká republika) a violončelista Bartosz Koziak (Poľsko). Rýchlo sa etabloval ako jedno z najaktívnejších komorných telies v Európe. V sezóne 2025/26 súbor pokračoval hosťovaním v Českej republike, Estónsku, Nemecku, Maďarsku, Poľsku, Rumunsku a na Slovensku. Vrcholom sezóny bola medzinárodná koncertná séria a nahrávanie kompletných sláčikových kvartet G. Kurtága pre vydavateľstvo DUX k stému výročiu narodenia skladateľa. Kvarteto spolupracovalo s umelcami ako M. Bojanowiczová, L. Borbély, A. Ferreira, A. Hučková, A. Hauserová, H. Nagao, T. Jamník, I. Kondratiev, J. Krigovský, J. de Solaun, A. Tirsu a M. Żebrowski. Vystúpilo v najprestížnejších európskych sálach ako Soltiho sála na Hudobnej akadémii F. Liszta, Budapeštianske hudobné centrum, Dom maďarskej hudby, Festeticsov palác, Primaciálny palác v Bratislave, palác Krzysztofory v Krakove, Koncertné štúdio Witolda Lutosławského Poľského rozhlasu vo Varšave a kláštor sv. Anežky v Prahe. Vystúpilo aj na medzinárodných festivalových pódiách – na festivale a akadémii MiraTone, Lisztovom festivale v Gödöllő, festivaloch Eufonie, Chain, Rzeszówskej hudobnej jeseni, Krakow Musical Salon, Levočské babie leto v Levoči, na podujatí Domus Artis, v komornej sérii Pražského symfonického orchestra a na festivale Mente v Rumunsku. Ich repertoár zahŕňa klasické majstrovské diela aj premiéry im venovaných skladieb, s dôrazom na skladateľov z vyšehradského regiónu. Kvarteto sa venuje aj vzdelávaniu – na majstrovských kurzoch a workshopoch v inštitúciách v Maďarsku, na Slovensku, v Českej republike, v Poľsku a v Rumunsku podporuje začínajúce talenty a buduje umelecké väzby.

sperger duo – manželia Jarovci pôsobia ako stabilné koncertné duo od r. 2011. Názov prijali z úcty ku kontrabasistovi a skladateľovi Johannovi Matthiasovi Spergerovi. Oživujú diela zabudnutých kontrabasových virtuózov a slovenský i svetový komorný repertoár. Osobitnú pozornosť venujú tradícii domáceho repertoáru (Rajter, Frešo, Kupkovič, Suchoň), dielu J. M. Spergera a uvádzaniu skladieb českých kontrabasových virtuózov 19. storočia (Míšek, Láska, Storch, Simandl, Kuchynka). Sú členmi medzinárodnej Johann-Matthias-Sperger-Gesellschaft. Ako zakladatelia OZ Komorní sólisti J. M. Spergera iniciovali festivaly Bratislavské dni J. M. Spergera a Bassiona. Získali Cenu za interpretáciu na Festivale mladých umelcov v Piešťanoch 2012 a hrali recitál v priamom prenose Slovenského rozhlasu. Pravidelne účinkujú v koncertných cykloch Nedeľné matiné v Mirbachu, Albrechtina, Hudobné večery na Palisádach, prezentovali sa na festivaloch Akademické koncerty v Prešove, Trenčianska hudobná jar, BassFest Banská Bystrica, Gala v Zichyho paláci, Kultúrne leto Bélu Kélera a na samostatných koncertoch v Bratislave, po celom Slovensku a v Čechách. S basistom P. Mikulášom uviedli raritné koncertantné árie pre bas a kontrabas Mozarta a Spergera. V septembri 2016 sa predstavili recitálom na 5. bienále európskeho kontrabasového kongresu BASS2016 Prague. V apríli 2020 účinkovali v komornom cykle Slovenskej filharmónie – Koncerty bez publika. Na jeseň 2016 vyšlo ich debutové CD *Sonatas for Double Bass and piano*, ktoré sa stalo prvým slovenským CD recenzovaným najsledovanejšou európskou kontrabasovou stránkou a vysoko ho ocenil prof. Liuzzi. CD obsahuje diela Händla, Spergera, Míška a Rajtera; sonáty Händla a Míška boli na Slovensku nahrané premiérovo. Ich posledný dvojalbum *Czech Double Bass Treasures* prináša so svetovými premiérami virtuózne diela českého kontrabasového romantizmu a secesie a obsahuje 5 koncertantných diel.

continuo

podcast festivalu **konvergencie**

o hudbe, komornej hudbe, hudobníkoch, festivalových novinkách, ale aj o tom, čo sa okolo nás deje

65 Ľudovít Rajter, obyvateľ Panónie / program festivalu Konvergencie 2026

64 Roth číta Martinů

63 Podcast na koniec vekov

62 Hudba, ktorá robí z ľudí priateľov / Festival Konvergencie opäť v Žiline

61 Neobyčajná hudba neobyčajného človeka / Bohuslav Martinů

continuo
podcast festivalu konvergencie

počúvajte na:

Podbean • Apple Podcasts • Spotify

poďakovanie / thanks to

- za dôveru a podnetné nápady pri príprave programu Adrianovi Rajterovi a spoludramaturgovi Andrejovi Šubovi;
- festivalovému tímu – za kreatívu, nasadenie a trpezlivosť v časoch neistoty;
- umelcom – za nadšenie, virtuozitu a spoločnú radosť z hudby;
- vám, návštevníkom, ktorí ste prišli a kúpili si vstupenku, aj vďaka vám môžeme pokračovať ďalej;
- za každú formu podpory, či už finančnú, mediálnu, produktovú, ale aj psychickú. Je to pre nás veľmi dôležité a nesmierne cenné.

tím festivalu / the festival team

Jozef Lupták / Lea Majerčáková / Andrej Šuba / Mária Hejtmánková / Zuzana Číčelová / Mária Boháčová / Alžbeta Harvancová / Ivica Horáková / Ema Lucká / Naike Škorecová / Branislav Lelák / Juraj Smeja / Ivana Schwarz
a mnohí ďalší spolupracovníci, dodávatelia, technici, fotografi
a naši fantastickí dobrovoľníci a dobrovoľníčky

umelecký riaditeľ
Jozef Lupták
dramaturgia
Jozef Lupták a Andrej Šuba
texty a redakcia bulletinu
Andrej Šuba / Mária Boháčová
jazyková korektúra
Mária Hejtmánková / Mária Boháčová
grafický dizajn festivalu
Zuzana Číčelová
fotografie
Ľudovít Rajter © archív rodiny
dorminal II © Šimon Lupták
V4 String Quartet © Anita Wąsik-Płocińska
Jarmila Uhlíková / Ľubomír Dait
Martina Lukić / Richard Köhler

zmena programu a účinkujúcich vyhradená

konvergencie.sk

facebook.com/konvergencie
festival_konvergencie
youtube.com/FestivalKonvergencie

pridaj svoj tón

ďakujeme za podporu

Koncert skončil, ale Konvergencie pokračujú.

Vaša podpora nám pomáha pracovať po celý rok. Pripravovať koncerty, vzdelávacie podujatia, skladateľskú súťaž, nahrávať albumy, tvoriť podcasty. Búrať bariéry, prepájať zdanlivo nespojiteľné a vytvárať priestor pre hudbu, umenie a stretnutia. Nemáme stálych zamestnancov, no na Konvergenciách pracujeme počas celého roka. Bez verejnej podpory je pokračovanie našich aktivít čoraz náročnejšie.

O to dôležitejšia je pre nás pomoc ľudí, ktorí veria v to, čo robíme. Pridajte svoj tón. Podporte Konvergencie a kráčajme ďalej spolu.

konvergencie

medzinárodný festival komornej hudby 2026

nová synagóga žilina

žilina

5 & 6 / 11 / 2026

súznenie

iva bittová / jozef lupták
boris lenko / branislav dugovič

marek brezovský

vladislav šarišský
robert roth / nina kohout
jozef lupták / daniel rumler
michaela hrubá / martin ruman

medzi zemou a...

olivier messiaen

kvarteto na koniec času

ronald šebesta / daniel rumler
jozef lupták / nora skuta

vladimír godár 70

jozef lupták
daniel rumler
michaela hrubá / martin ruman
ondrej veselý / žilinský miešaný zbor
a další

festival sa koná pod záštitou primátora mesta žilina petra fiabáne

Mesto Žilina
NOVÁ SYNAGÓGA ŽILINA
ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ
soza
ARTFORUM

konvergencie.sk

konvergencie

medzinárodný festival komornej hudby 2026

primaciálny palác 16:00 18 / 10 / 2026

hudba pre zvedavé uši

koncert pre deti a rodičov

orchester mladých a spevácky zbor zuš ľudovíta rajtera
angela **vargicová** / zbormajsterka
anton **popovič** / dirigent

program

aranžmány a úpravy / anton **popovič**

marc-antoine **charpentier** (1643 — 1704)
te deum, h 146: i. prelúdium

georg friedrich **händel** (1685 — 1759)
music for the royal fireworks: menuet ii.

wolfgang amadeus **mozart** (1756 — 1791)
koncert pre klavír č. 20 d mol, kv 466: ii. romanze
kristína **pupáková** / klavír

príhovory a. **rajter** / a. **trizuljak** ml. / e. **fáberová**

ľudovít **rajter** (1906 — 2000)
suite miniature: iii. jesenná pieseň
rebeka **goceliaková** / hoboj

ľudovít rajter (1906 — 2000)
suita z baletu prešporský majáles: serenáda
bruno poljovka / klarinet

erik satie (1866 — 1925)
gymnopédie č. 1
jozef lupták / violončelo

ennio morricone (1928 — 2020)
il clan dei siciliani (na tému j. s. bacha, z filmu sicílsky klan)
matej beneš / sicílska drumbľa

william gomez (1939 — 2000)
ave maria
alena grach / mezzosoprán

mick jagger (*1943) / keith richards (*1943) /
richard ashcroft (*1971)
the last time & bitter sweet symphony
(úprava: david sinclair whitaker, 1931 — 2012)

gary brooker (1945 — 2022) / matthew fisher (*1946)
a whiter shade of pale (procol harum)

ennio morricone (1928 — 2020)
once upon a time in the west
spevácky zbor zuš ľudovíta rajtera
margaréta vargicová / soprán

sting (*1951)
fragile (zo seriálu adolescence)
spevácky zbor zuš ľudovíta rajtera

benny andersson (*1946), björn ulvaeus (*1945)
thank you for the music (abba)
spevácky zbor zuš ľudovíta rajtera
margaréta vargicová / soprán

Základná umelecká škola Ľudovíta Rajtera si tento rok pripomína 70. výročie založenia a 120. výročie narodenia legendárneho dirigenta a skladateľa Ľudovíta Rajtera vystúpeniami Orchestra mladých, ktorý združuje približne 25 žiakov ZUŠ, a 20-členného školského speváckeho zboru. Účinkujúci sú spravidla vo veku od 8 do 18 rokov.

Umelecká a pedagogická činnosť pri naštudovaní programu je realizovaná metodikou „side-by-side", ktorá sa úspešne využíva v oblasti hudobného vzdelávania v mnohých európskych krajinách. Ide o typ vzdelávacieho projektu, v rámci ktorého majú mladí hudobníci príležitosť študovať repertoár a účinkovať po boku profesionálnych hudobníkov vo funkcii lektorov.

Členovia Orchestra mladých pri ZUŠ Ľudovíta Rajtera tak získajú možnosť priamo počas skúšobného procesu pozorovať interpretačné techniky, pracovné postupy a umelecký prístup skúsených hudobníkov, pričom sú sami aktívne zapojení do naštudovania a interpretácie hudobných diel. Táto forma vzdelávania sprostredkuje mladým hudobníkom intenzívnu a inšpiratívnu skúsenosť s fungovaním orchestrálneho telesa a prispieva k rozvoju ich interpretačných, komunikačných a tímových schopností.

anton popovič

Pri príležitosti 120. výročia narodenia Ľudovíta Rajtera a 70. výročia svojho založenia nadobudla ZUŠ Ľudovíta Rajtera autorský odliatok jeho busty z pozostalosti Alexandra Trizuljaka (1921 — 1990), významného slovenského sochára a spoluzakladateľa Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave. Busta vznikla v roku 1980 a patrí do unikátneho súboru portrétov významných osobností slovenského hudobného života, ktorého vznik inicioval vtedajší riaditeľ Slovenskej filharmónie Ladislav Mokrý. Busty tohto súboru sú dnes vystavené na Nádvorí B. Bjørnsona v bratislavskej Redute.

spevácky zbor zuš ľudovíta rajtera

a. balážová / a. bieliková / e. bondarenkova / e. duranská /
e. duračková / s. hromadová / l. écsy / s. jančovičová /
e. janková / a. jaško / o. kostoláni / d. kostolániová / l. kuľhavá /
o. lauko / t. mrkývková / a. paulovová / a. piatková / l. piatková /
š. provazníková / h. skurková / g. slivková / ľ. šavoltová /
z. sobolenko / m. studeník / o. štolc / v. trofimova / y. trofimova /
m. turoková / n. vaňková / ch. zimulová

orchester mladých zuš ľudovíta rajtera

e. skalová / d. štyblová / l. bernátová / flauta
r. goceliaková / hoboj
b. poljovka / klarinet
h. hýblová / b. kučerová / altový saxofón
m. beneš / tenorový saxofón, maranzano
d. ilchenko / s. kolomy / l. tepliča / bicie
k. sika / akustická gitara
o. obert / elektrická gitara
m. pacák / m. poljovka / akordeón
k. pupáková / klavír
l. šperková / a. sulík / m. j. matiaško / i. šrámeková (a.h.) /
v. kovačičová (pedagóg) / 1. husle
t. plačková / h. dvorská / l. krasňanová / a. hrubá / 2. husle
o. bernátová / y. xichen / r. sokol / m. slamka (a.h.) / 3. husle
a. titarenko / l. solčányi / i. studeníková / l. rusňáková /
k. šefčíková / p. andreieva (pedagóg) / violončelo
l. deviatka (a.h.) / kontrabas, basgitara

konvergencie

medzinárodný festival komornej hudby 2026

galéria mesta bratislavy & bistro emil

16 / 10 / 2026

12:30

koncert pri sviečkovej (na smotane)

lunch koncert

požoň sentimentál

ľubomír **burgr** / husle
boris **lenko** / akordeón
marek **piaček** / flauta
peter **zagar** / klavír

program

josef **striczl** (1871 — 1949)
trio z pochodu uhorských magnátov

vladimír **bokes** (1946 — 2024)
prvý valčík cis mol (18. 6. 1959)

boris **lenko** (1965)
v sobotu popoludní (1997)

ľubomír **burgr** (1964)
sniežik poletuje, na zem pomaly si sadá, v dedinke pod horou dievča milého si hľadá (1996)

marek **piaček** (1972)
labuť, pieseň bez slov (1997)

ľubomír **burgr** (1964)
pre dášu veškrnovú, sašu mittelbachlerovú a jozefínu ondrišč̌ákovú (1994)

ilja **zeljenka** (1932—2007)
posedenie v daxe (1997)

peter **zagar** (1961)
čakal som ťa v carltone... charakteristický kus (1996)

ľudovít **rajter** (1906—2000)
fox-trot, tango, valse lente (beim „heurigen") (1996)

igor **stravinskij** (1882—1971)
valse des fleurs (1914)

martin **smolka** (1959)
rozkoš na tahiti (1998)

peter **zagar** (1961)
krajina obyčají (1995)

marek **piaček** (1972)
tanec i. dievča od tlačiarenského stroja, z cyklu urban songs (2000)

o programe

Požoň sentimentál s nostalgiou aj humorom oživuje genius loci starej Bratislavy. Dr. Jozef Gejza Trinkerl to v booklete k prvému CD súboru opísal takto: „Meteorosenzitívny poslucháč má pri počúvaní skladieb súboru Požoň sentimentál pocity, ako keď sa od Álp k Bratislave blíži föhn: chce sa mu bezuzdne smiať, pričom prežíva až úzkostnú nostalgiu." V roku 1996 súbor rozposlal skladateľom Volanie po partitúrach. Žiadal skladbu kratšiu ako päť minút, spätú s miestom, kde žijú. Väčšina dnešného programu je odpoveďou naň.

Prvé slovo má Josef Striczl, kapelník honvédskej vojenskej hudby, ktorý v Prešporku pôsobil v rokoch 1898—1915. Trio z jeho Pochodu uhorských magnátov našiel Marek Piaček v jubilejnom čísle Pressburger Zeitung z roku 1913.

Vladimír Bokes písal inak prísnu seriálnu hudbu a rád ju staval podľa zlatého rezu a Fibonacciho radu. Pre Požoň so svojím vlastným zmyslom pre humor upravil valčík, ktorý zložil ako trinásťročný 18. júna 1959. Premiéru mal v júni 1997 práve tu, v Mirbachovom paláci.

Boris Lenko v skladbe V sobotu popoludní kladie modernistické prvky vedľa gest salónneho klavíra: chromatických behov, glissand a kadencií. Ľubomír Burgr dal svojej skladbe názov ako z ľudovej piesne o sniežiku a dievčati pod horou. Marek Piaček v Labuti necháva flautu spievať bez slov.

Druhú skladbu Ľubomír Burgr venoval herečke Dáši Veškrnovej a dvom ďalším dámam. Ilja Zeljenka, učiteľ Marka Piačeka, nás pozýva na posedenie do Daxu, kaviarne a hotela prešporskej vinárskej rodiny Daxovcov. Peter Zagar čakal v Carltone v čase, keď bol hotel zatvorený a za stavebnou bránou zarastal burinou. Výsledok je teda vopred jasný, no hudba to nevzdáva.

Ľudovít Rajter, spolužiak Herberta von Karajana a zakladateľ Slovenskej filharmónie, napísal pre súbor Fox-trot, Tango a Valse lente ako 90-ročný. Jeho 120. narodeniny si Konvergencie pripomenú aj v sobotu 17. 10. o 19:00 v Klariskách. Valse des fleurs je drobný valčík Igora Stravinského pre klavír štvorručne z roku 1914. V úprave pre Požoň trvá necelú minútu. Pražský skladateľ Martin Smolka odpovedal na Volanie po partitúrach Rozkošou na Tahiti.

Krajina obyčají Petra Zagara zaznela prvýkrát v júni 1995 na Večeroch novej hudby, na koncerte Music-City venovanom Erikovi Satiemu. Jej názov je paródiou na anglickú vetu „The land from which I am".

Záver patrí Dievčaťu od tlačiarenského stroja, tanečnej medzihre s balkánskym drajvom. Je z cyklu Urban Songs, ktorý Požoň sentimentál vytvoril s Egonom Bondym a ktorý mal premiéru v roku 2000 v Divadle Stoka. Bondy o súbore v roku 2001 napísal v Hudobnom živote, že „pojem etnickej hudby musíme rozšíriť aj na folklór veľkomiest". Dievča od tlačiarenského stroja je presne takýto folklór.

požoň sentimentál – je malomestský komorný orchester z Bratislavy. Vznikol v roku 1993 a hrá v zostave husle, akordeón, flauta a klavír. Na jeho Volanie po partitúrach odpovedalo okolo dvadsať skladateľov, od Ilju Zeljenku a Ľudovíta Rajtera po Martina Smolku či Christophera Foxa. Tak vznikol repertoár, aký nemá žiadny iný súbor: nová hudba do kaviarne aj na festivaly súčasnej hudby.

Domovom súboru bolo Divadlo Stoka a kaviareň Prašná bašta, kde od roku 1997 vyše dvadsať rokov hrával svoje *Soirées musicales*. V rokoch 2000 — 2005 uvádzal s Egonom Bondym cyklus Urban Songs v Bratislave, Prahe, Brne, Budapešti či vo Viedni. Hral na festivaloch Večery novej hudby, Melos-Étos, Wien Modern aj Konvergencie. Vydal štyri albumy: *Venované Hansimu* (1998), *Urban Songs* (2001), *Prašná Bašta Social Club* (2008) a *Minimal* (2010). Konvergencie ho v roku 2026 nazvali legendárnym. My hovoríme, že sme kultový orchester.

ľubomír **burgr** (1964) – husle Huslista, skladateľ, performer a režisér z Prešova, od roku 1990 v Divadle Stoka a zakladateľ divadla SkRAT. V Požoni je huslista, ktorý „hrá jeden tón", a autor Sniežika, Unisono suity a Hopaku.

boris **lenko** (1965) – akordeón Akordeonista, ktorý hrá všetko od baroka po tango a novú hudbu, pedagóg na VŠMU. V Požoni od roku 1996 „drží bas, hrá rytmus a robí hluk" a ako jediný „nevyštudovaný skladateľ" súboru napísal jeho najhranejšiu skladbu, V sobotu popoludní.

marek **piaček** (1972) – flauta Skladateľ, flautista, umelecký vedúci a iniciátor Požoňu, žiak Ilju Zeljenku a autor Urban Songs s Egonom Bondym či opery Posledný let. Sám o sebe hovorí, že robí „kaviarenskú avantgardu prelomu storočí, dekadentný postminimalizmus a novú jednoduchosť".

peter **zagar** (1961) – klavír Skladateľ, klavirista a redaktor, rodený Bratislavčan so slovinskými koreňmi, v súčasnosti sa venuje svojmu Rádiu Suita: internetové rádio, ktoré od mája 2026 s Andreou Serečinovou vysiela nonstop klasiku, jazz a world music na suita.sk. Je autorom skladieb Čakal som Ťa v Carltone, Krajina obyčají a Decembrová suita a prekladateľom všetkých požoňovských textov do angličtiny.